

**Budapest Főváros X. kerület,
Kőbánya
2015 – 2020. ÉVI
KÁBÍTÓSZER-ELLENES STRATÉGIA**

Készült: A Kőbányai Kábítószerügyi Egyeztető Fórum tagjainak közreműködésével 2015 április

Tartalom

1.) Bevezetés.....	3
2.) Helyzetelemzés, helyzetértékelés	4
2.1. Droghelyzet.....	4
2.2 A munkacsoportok által készített helyzetelemzés	5
3. Kapcsolódó helyi programok vonatkozásai	5
3.1. Helyi Esélyegyenlőségi Program	5
3.2. Az önkormányzat által támogatott szervezetek kapcsolódó tevékenységei:.....	6
3.2.1. WOLF Polgárórség	6
3.2.2. Mezőőri szolgálat tevékenysége.....	6
3.2.3. A Kőbányai Közterület-felügyelet	7
3.3. Kőbányai civil szervezetek tevékenysége:	7
3.3.1. Emberbarát Alapítvány	7
3.3.2. Emberekért Alapítvány	8
3.3.3. Civil Ifjúsági Kör Kőbányáért – CIKK Egyesület.....	9
3.3.4. Baptista Szeretetszolgálat.....	10
3.3.5. Éltrevaló Egyesület.....	11
4. Célkitűzések	12
5. Célok megvalósításának szinterei	14
5.1. Egészségfejlesztés, kábítószer - megelőzés	14
5.1.1. Családi szintér	15
5.1.2. Köznevelési intézmények, gyermekotthonok.....	16
5.1.3. KÖZÖSSÉGI DROGMEGELŐZÉS	18
5.2. Helyi Közösségek szerepe	19
5.2.1. Kőbányai Családsegítő Szolgálat	19
5.2.2. Kőbányai Gyermejjóléti Központ	20
5.2.3. Védőnői Szolgálat	21
5.2.4. Helyi közösségi media	21
5.3. A helyi közösséggel kapcsolatos stratégiai célok.....	22
6. Kezelés, ellátás.....	24
6.1. A területen dolgozó fontosabb civil szervezetek	25
7. Kínálatcsökkentés	29
7. 1. Főbb folyamatok	29
7. 2. Szervezeti feltételek.....	30
7. 3. Célok, alapelvek, tevékenységi terület	31
7.4. A BRFK X. Kerületi Rendőrkapitányság Drogellenes Stratégiája.....	32
8. Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF)	33
8.1. Együttműködés	33
8.2. Képzés	34
8.3. Kutatás, adatgyűjtés	34
MELLÉKLETEK:.....	34
1. Bűnmegelőzési, drogprevenációs program tervezet- költségvetése	34
2. Iskolai drogprevenációs pilot program költségvetése.....	34

1.) Bevezetés

A magyar társadalmat érintő problémák között előkelő helyet foglal el a kábítószerkérdés. A drogfogyasztás nem csak a szereket használókat érinti, hanem családtagjaiknak, barátaiknak, a velük érintkezőknek az életét is befolyásolja. Egyetlen felelősségteljesen gondolkodó állampolgár sem mehet el e kérdés mellett anélkül, hogy személyes érintettségének tudatában ne próbálna megoldási alternatívákon gondolkodni. Talán a drogkérdés az egyetlen olyan téma hazánkban, amelyet tekintve a lakosság véleménye a leginkább egybehangzó: „a kábítószeres veszélyes tevékenységnek ítéendő a társadalmi előrehaladást, a fiatal generációk fejlődését tekintve, éppen ezért állami szintű szabályozásra van szükség.”

Összességében elmondható, hogy a függőséget okozó szerek használatának visszaszorítását illetően közös a felelősségünk: közös a felelőssége az államnak, az önkormányzatoknak, a civil szervezeteknek, a szociális munkásoknak, az iskolának és a családoknak.

Kőbányán már sok prevenció program valósult meg az előző években is összefogással, az az azonos célokért való munka összehangolásával. Ugyanakkor szükséges ezeknek a kerületi szintű átgondolása, összefésülése.

A kábítószer-probléma fokozott visszaszorítása akkor lehet eredményes, ha egy időben, azonos intenzitással mindkét térfélen fellépnek a visszaélések ellen, azaz a kábítószer **kínálatának csökkentése** (kábitószer bűnüldöző szervek: rendőrség, vámórség) és a **kereslet csökkentése** terén (megelőzés, korai beavatkozás, kezelés, rehabilitáció és reintegráció).

A nemzeti drogpolitika és stratégia kidolgozása kormányzati feladat, a jelenleg hatályos kábítószer-stratégiát 2013 októberében a „**Nemzeti Drogellenes Stratégia 2013-2020, Tiszta tudat, józanság, küzdelem a kábítószer-bűnözés ellen**” a **80/2013 (X.16.) OGY határozat fogadta el**. Ezen stratégia elveinek és céljainak felel meg a jelen Kőbányai kábítószer-ellenes stratégia, amely természetesen összhangban van az ENSZ-egyezmények előírásaival és az ENSZ kábítószer-ellenes politikájával és akciótervével.

A kőbányai drogstratégiának 3 pilléren kell nyugodnia: prevenció + kezelés + kontroll.

Cél a droghasználat elkezdésének és terjedésének csökkentése és a droghasználók valódi egészségügyi ellátásban (szakorvosi kezelés, valamint rehabilitáció és re-integráció) való részesítése. Ebben nemcsak a drogellenes nevelésnek és bűnmegelőzésnek, hanem a „kontrollnak”, azaz a drogkereskedelem megszüntetésének, és a kábítószer bűnüldözésnek is fontos szerepet kell játszania.

A Kőbányai Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) 2006. márciusában a 96/2000. (XII. 11.) OGY határozat felhatalmazása alapján jött létre. Jogállását tekintve egy olyan munkacsoport, mely a kerületben működő önkormányzati, civil- és egyházi szervezetek fórumaként működik. A Kőbányai KEF éves munkaterv alapján működik, mely a Nemzeti Stratégia alapján került kidolgozásra, s így tartalmazza a feladatok időbeli ütemezését, a feladatvégzés helyét, költségeit, a felelősöket valamint az együttműködő partnereket. A helyi KEF által hozott döntések, szellemi termékek nyilvánosságra hozataláról a tagok együttesen döntenek.

2.) Helyzetelemzés, helyzetértékelés

2.1. Droghelyzet

A kerületi droghelyzetre vonatkozó naprakész, megbízható statisztikai adatok csak töredékesen állnak rendelkezésre, így a bűnüldözési adatokat, az Emberbarát Alapítvány kutatási adatait, és Addiktológiai Gondozójának betegforgalmi adatait, továbbá az országos adatokból levont következtetések jelentik.

Helyi drogfogyasztási szokásokról és egyéb adatokról a kezelést nyújtó szervezetek statisztikáiból, adat szolgáltatásaiból és az országos adatokból tudunk következtetni.

2011-ben került sor az ESPAD kutatássorozat ötödik felmérésére (Elekes 2012), melyet a Nemzeti Drog Fókuszpont az alábbiak szerint foglalta össze:

A megkérdezett 16 éves fiatalok 19,9%-a fogyasztott már életében valamilyen tiltott szert.

Ennél magasabb, 24,9% volt azoknak az aránya, akik biztosan droghasználati céllal fogyasztottak valamilyen szert (a tiltott szerek mellett mágikus gombát, egyéb opiátokat pl. mákteát, szerves oldószereket, patront/lufit, mefedront). A visszaélészerű gyógyszerfogyasztás (orvosi javaslat nélküli nyugtatók/altatók és alkohol gyógyszerrel együtt) életprevalencia értéke 14,7% volt.

Az összes (tiltott és legális) szerfogyasztás életprevalencia értéke a megkérdezett 16 éves diákok körében 28,8% volt. A fiúk 28,3%, a lányoknak pedig 29,4%-a fogyasztott már valamilyen visszaélésre alkalmas szert élete során.

A vizsgált szerek közül változatlanul a legelterjedtebb a marihuána, valamint a gyógyszerek orvosi javaslat nélküli fogyasztása és a szerves oldószer elélegzés. A 8 prevalencia értékek alapján az ötödik helyet a 2011-ben először kérdezett mefedron foglalta el, ezt követték az amfetaminok, az egyéb szerek és az ecstasy.

A 2007-es felnőtt népesség országos reprezentatív mintáján készült kutatás (Paksi és Arnold 2007) alapján a megkérdezett 18-64 éves korosztály 9,3%-a fogyasztott már életében valamilyen tiltott szert. Az éves prevalencia érték 2,6%, az előző havi prevalencia érték pedig 1,3%. A fiatal felnőtt populációban a szerfogyasztás a 18-64 éves népességben tapasztalhatóhoz hasonló, csak gyakoriságában tér el attól. A 18-34 éves korosztály 20,9%-a fogyasztott már életében valamilyen tiltott szert, az elmúlt évben 6,4%-uk, az elmúlt hónapban pedig 3%-uk.

A 2001-ben, 2003-ban és 2007-ben készült vizsgálatok prevalencia értékei alapján (a 18-53 éves népesség körében) 2001 és 2003 között növekedett a tiltott drogok életprevalencia értéke és az éves prevalenciaérték is, 2003 és 2007 között azonban az életprevalencia érték nem változott (2003-ban 11,1%, 2007-ben pedig 11,2%) az éves prevalenciaérték pedig kedvező irányba mozdult el (3,9-ről, 3,1-re csökkent).

Az illegális szerek tekintetében a 18-64 éves népesség körében mind az élet -, mind az éves prevalenciák alapján (továbbra is) a kannabisz származékok fogyasztása a legelterjedtebb (életprevalencia 8,5%). A kannabisz- származékokat az ecstasy (2,4%), az amfetamin (1,8%) és a hallucinogének (1,4%) követik, a többi vizsgált tiltott szer életprevalencia értéke 1% alatti. A 18 - 34 éves korcsoportban szintén a kannabisz -származékok a leggyakrabban fogyasztott szerek (19,1%), ezt az ecstasy (5,1%) az amfetamin (4%) és a hallucinogének követik (3,2%).

A drogfogyasztás korábbi szerkezete (diszkódrogok, marihuána, heroin) az átalakult kínálatot követve megváltozott. sűrűn váltakozva jelennek meg újabb szerek az illegális piacon, a designer drogok. Az új szerek közös jellemzője, hogy nem állnak még tilalom alatt, összetételük és hatásuk ismeretlen, ezért a rendőrség a nyomozást ugyan elvégzi, de nem tud büntetőeljárást lefolytatni a terjesztők ellen.

Feltételezhető, hogy **naponta bővülő vevőkörre rátelepült** és egyre nagyobbra duzzadt kínai és egyéb eredetű designer drogok és gyanús vegyszerekkel preparált dohányból, vagy marihuánából sodort cigaretták **előállítás, felhozatala és agresszív terjesztése**. Az illegális üzletbe a kerület egyes, deprivált negyedeinek lakói (Pongrácz úti lakótelep, Hős u. és környéke, illetve Újhegyi lakótelep, és a mélyszegénységben élő családok és környezetük stb.) közül is sokan bekapcsolódtak.

2.2 A munkacsoportok által készített helyzetelemzés

- A kerületben az elsődleges prevencióval foglalkozó szervezetek jelenléte a leginkább jellemző, mind állami, mind civil szinten. A civil szervezetek anyagi biztonsága jóval alacsonyabb az általuk végzett munka társadalmi- közhasznú értéket tekintve.
- Iskolai prevenciós programok kevés iskolában vannak rendszeresítve.
- Az ártalomcsökkentés jórészt megoldott, van választási lehetőség. Az alacsonyküszöbű szolgáltatások is elérhetőek, bár az elmúlt években egy szolgáltatóval kevesebb lett a kerületben.
- Drogkérdésben a lakosság tájékoztatása, a szülők informáltsága alacsony.
- A problémával foglalkozó szervezetek közötti kommunikáció elégtelen és esetleges.
- A rendőrség és a prevencióval foglalkozó szervezetek között együttműködés, ennek nyomán a közös munka nyomon követhető.
- Általánosságban elmondható, hogy a kerületben működő civil szervezetek döntő többsége – tevékenységi területtől függetlenül- részt vállalnak a gyermekek programjainak szervezésében, **ezáltal** segítve a szabadidejük tartalmas eltöltését.

3. Kapcsolódó helyi programok vonatkozásai

3.1. Helyi Esélyegyenlőségi Program

A települési esélyegyenlőségi program célja, hogy felmérje a településen élő marginalizálódott csoportok helyzetét, egyben meghatározza azokat a fejlesztési irányokat, melyek e célcsoportok életminőségében jelentős változásokat érnek el. Budapest Főváros X. Kerület Kőbánya Önkormányzata esélyegyenlőségi programjának az itt élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Az Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,

enyhíteni a településen belüli esélyegyenlőtlenséget, a leszakadó társadalmi rétegek számára pedig lehetőséget biztosítani a társadalmi beilleszkedéshez, integrációhoz a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

Az Önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott HEP-pel összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését.

Vállalja továbbá, hogy a HEP elkészítésébe bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés a HEP megalapozását szolgálja.

Már gyerekkortól kezdve hatékony prevencióval kell kialakítani, majd erősíteni a megkülönböztetés tilalmát, az egyenlő bánásmódot, az emberi méltóság tiszteletben tartását, a társadalmi szolidaritást. A HEP célja, hogy Kőbánya minden lakója részére elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa az idősek, a fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetű polgárok esélyegyenlőségét az élet minden területén.

A kerületi esélyegyenlőségi programban helyi szinten összefoglaljuk az esélyegyenlőség célcsoportjait, jelenlegi helyzetüket, a velük kapcsolatos célokat és feladatokat, valamint meghatározzuk a HEP megvalósításhoz szükséges felelősöket

Általánosságban megfogalmazható, hogy a hátrányos megkülönböztetés a halmozott problémákkal küzdő családokat érinti elsősorban. A problémák gyakran egymásból fakadnak, láncreakcióban követik egymást. Ennek visszaszorításához egy erős és hatékony ellátórendszer szükséges, amelyben egyidejűleg jelen van a szakmaiság, az empátia és a jó kommunikáció. Ezen csatornák kiépítése azért fontos mind a politikai, mind a szakmai vezetésnek, mert biztosításával visszaszorítható a hátrányos megkülönböztetés.

3.2. Az önkormányzat által támogatott szervezetek kapcsolódó tevékenységei:

3.2.1. WOLF Polgárőrség

A Kőbányai "WOLF" Polgárőrség OPSZ Gépjármű Felderítő - Speciális Mentők - Polgári Védelmi - Önkéntes Tűzoltó Egyesület fontos szerepet tölt be a kőbányai bűnmegelőzési feladatok ellátásában. A X. kerületi Rendőrkapitánysággal történő együttműködésével elősegíti, hogy a rendőrség a bűnmegelőzés, a bűnüldözés több területére oszthassa meg erőit. Az Egyesület eszközparkja lehetőséget biztosít a kerületben jelentkező rendkívüli feladatok elvégzésére.

A KEF rendezvényein rendszeresen és szükség szerint részt vállalnak, a rendezvényeiken biztonsági szolgálatot látnak el.

Folyamatosan ellátja a kerület közterületein feltalálásra kerülő drogszemetek összegyűjtését, szakszerű tárolását, valamint a Baptista Szeretetszolgálathoz szállítását a megsemmisítés céljából.

3.2.2. Mezőri szolgálat tevékenysége

Az őrszolgálat csatlakozott közösségi szolgálati munkaprogramhoz, mint fogadó intézmény. A program keretén a diákoknak számukra megfelelő munkát adnak és az eltöltött időt leigazolják. Jelenleg 13 tanintézménnyel van együttműködési megállapodásuk

A diákok a program során megismerkedhetnek a mezei őrszolgálattal, mellett a környezettudatos életmóddal is felhívják a figyelmüket. Szemétszedés alkalmával saját bőrükön tapasztalják meg, hogy milyen fáradtságos munka a mások által eldobált szemét összeszedése. Saját elmondásuk szerint az ilyen jellegű munkák után sokkal jobban fognak vigyázni a környezetükre és erre a társaik figyelmét is felhívják.

2014 őszén a rendőrség és a mezőőrök közös együttműködése folytán sikerült felszámolni egy 61 tőből álló ültetvényt és elfogni azt a cannabis termesztőt, aki kábítószer termesztés megalapozott gyanúja miatt fog felelni a bíróság előtt. Becslések szerint 16 millió Ft értékű kábítószer termesztett. Januárban pedig egy jól elrejtett átadó-átvevő pontot találtak a kollégák, ahol gondosan becsomagolva, 3 ételes dobozban kábítószer gyanús anyagot sikerült lefoglalni a kikerkező rendőröknek. A cannabis származék értéke megközelített a 3 millió forintot.

3.2.3. A Kőbányai Közterület-felügyelet

A Közterület Felügyelet az előírt feladataik mellett - a KEF indítványának eleget téve - a mindennapi munkájuk során kiemelt figyelmet fordítanak a játszóterekre (pl. Kékvirág játszótér). Amennyiben az általuk felügyelt területeken droghasználattal összefüggő eszközöket találnak, értesítik a Baptista Szeretetszolgálatot és a Wolf Polgárőrséget a szakszerű begyűjtés miatt, illetve tájékoztatják a hatóságokat.

3.3. Kőbányai civil szervezetek tevékenysége:

3.3.1. Emberbarát Alapítvány

Az Alapítvány olyan prevenciós programokat kínál a fiatalok számára, amelyekkel felhívhatják a figyelmet a folyamatos egészségfejlesztés szükségességére.

A programok az egészséges életmódra nevelnek, a szabadidő hasznos eltöltését kínálják. Azoknak a fiataloknak nyújtanak segítséget, akik a maguk, a családjuk vagy a társadalom hibájából hátrányos helyzetbe kerültek, életükből hiányoznak „bizonyos egészségi előfeltételek”, vagy a megfelelő szociális háttér (család, lakás, képzettség, munkahely.) Ezeket a hátrányokat kívánják mérsékelni.

Tevékenységeinek színterei a család, az iskola, és a közösségi tér.

Az elsődleges megelőzés célja, hogy a „fiatalok képessé váljanak egy produktív életstílus kialakítására és a drogok visszaszűntetésére.” (Nemzeti drogstratégia a kábítószer-fogyasztás visszaszorítására.)

Módszerei: Korrekt tájékoztatás, ismeretek nyújtása, készség és attitűd- változtatás az elért társadalmi réteg körében, felvilágosítás, veszélyeztetettséget felderítő tevékenység, propagandaanyagok, kiadványok készítése, kortárs-segítés, támogató beszélgetések, ügyintézés, stb. Évente több százan vesznek részt ezeken a programokon, közöttük szép számmal cigány fiatalok is. Fő színterei: az iskola, a szabadidő, és a család.

1995-ben kezdte meg az Alapítvány iskolai drogprevenciós programjainak megvalósítását, amikor még nagyon kevesen foglalkoztak ezzel a munkával. Céljuk a korrekt ismeretek nyújtása, a családok felelősségének kiemelése. Az őket e témában felkereső intézmények az iskoláskorú fiatalokat, pedagógusokat, szülőket kívánják elérni.

Prevenciós programjukban felhívják a figyelmet arra, hogy a pedagógus társadalom hozzáállása és képzettsége is segíti a prevenciós munka eredményességét. A „produktív életstílus” megvalósítására motiválják a fiatalokat. A sportolás, kultúrált szórakozás, értelmes hobbi, megfelelő szakmai tudás megszerzése, felkészülés a felnőtt életre csak biztonságban, drogmentesen, megfelelő célokat kitűző és azokat megvalósító életforma mellett lehetséges. Igyekeznek felkészíteni a fiatalokat a rájuk váró kihívásokra, és arra, hogy nemet tudjanak mondani a drogokra.

A felvilágosító előadásokat az Alkohol- Drogrehabilitációs Intézet gyógyuló szenvedélybetegeinek személyes közreműködése és dokumentumfilmek vetítése teszi hitelessé. Programjaik osztályfőnöki órákon, tornatermekben, koncerteken, nevelői értekezleteken, vagy ifjúsági klubokban kerülnek megrendezésre, és a program fontos eleme a fiatalokkal folytatott kötetlen beszélgetés is.

Nyári tábor: a hagyományosan- korcsoportonként- a gyermekek, tinédzserek, fiatal felnőttek, és családok számára megrendezett, egy hetes, 50-60 fős, rekreációs, mentálhigiénés programjaikat játékos sportversenyek, hajókirándulás, mentálhigiénés- (köztük drogrehabilitációs) kis- és nagycsoportos foglalkozások, strandolás teszik felejthetetlenné.

A tábor helyszíne Balatonaliga. A strandoláshoz rendelkezésre áll a Balaton egyik legkultúraltabb, legszebb strandparkja (Club Aliga). Az egészséges, bőséges étkeztetés, és a közösségfejlesztő programok teszik élvezetessé és vonzóvá a tábort. Ezzel a programmal is lehetőséget ad az Emberbarát Alapítvány a felzárkóztatáshoz, próbálják megakadályozni a hátrányos helyzetűek marginalizálódását, a fiatalok tétlen, céltalan csellengését. Módot adnak arra, hogy a „nagy családosok” együtt nyaralhassanak, ami komoly segítséget, többnyire az egyetlen nyaralási lehetőséget jelenti számukra.

Egyéb családi programok: A hétvégeken, ünnepeken, iskolai szünetekben rendezett túrák, kirándulások, sportprogramok a családépítést, az összetartozást, a rendezett életvitelt segítik elő.

Az Alapítvány elsődleges prevenciók tevékenységét a Bereczki házaspár vezeti, akik szakmai, módszertani anyagokat dolgoztak ki, ismeretterjesztő könyveket írtak a témában. A feladatok megvalósításában, a programok szervezésében részt vesznek az alapítvány mentálhigiénés szakemberei, pszichiáter, addiktológus, mentálpedagógus, szociális munkás, lelkész, gyógyuló szenvedélybetegek kortárssegítők.

3.3.2. Emberekért Alapítvány

Az Emberekért Alapítvány 2007. óta közhasznú szervezetként működik.

Célkitűzései:

- Egészségmegőrzés, betegségmegelőzés, gyógyító-, egészségügyi rehabilitációs tevékenység,
- Kulturális tevékenység
- Gyermek- és ifjúságvédelem, gyermek- és ifjúsági érdekképviselés,
- Hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése

Tevékenységek

- Segítjük a gyermekek és fiatalok egészséges életre nevelését, egészségének megőrzését, szellemi és erkölcsi fejlődését. Primer prevenciók egészséges életmód-programjainkkal (iskolai drog-prevenció, tanári segédanyag készítése) a folyamatos egészségfejlesztés szükségességére hívjuk fel a fiatalok és családjaik, és a pedagógusok figyelmét.
- Szervezünk gyermek- és ifjúságvédelmi programokat a célcsoport egészséges fejlődésének elősegítése érdekében, így mentálhigiénés nyári táborokat, kirándulásokat, sport és szabadidős tevékenységeket, „Ifi-tini klub” programokat, drámajáték-csoportot, és az

ezekhez szükséges technikai, illetve sporteszközök megteremtéséről, bővítéséről gondoskodunk.

- A kultúra széleskörű terjesztése érdekében különböző művészeti ágak publikálását segítő rendezvényeket szervezünk, zenei estek, grafikai,- fotókiállítás, filmklub formájában.
- Az általunk végzett emberbaráti, karitatív tevékenységekkel összefüggő kiadványok, információ-hordozók előállítását, terjesztését végezzük.
- Az Alapítvány szívesen együttműködik – a céljaival összhangban tevékenykedő – állami, egyházi, és civil szervezetekkel, illetve magánszemélyekkel

3.3.3. Civil Ifjúsági Kör Kőbányaért – CIKK Egyesület

A 2001-ben alakult közhasznú egyesület célja az átlagosnál rosszabb életkörülmények között élő tizenéves kőbányai fiatalok társadalmi beilleszkedése elősegítése, érvényesülési lehetőségeiknek a bővítése. A környezettudatosság elősegítése érdekében kőbányai tisztasági akciót szerveznek, melyben több kőbányai oktatási intézmény is részt vesz.

Véleményünk szerint a társadalom látenszen olyan megoldásokat közvetít az identitásukat kereső, serdülő fiatalok felé egy-egy problémára adandó „megoldásként”, mint például az alkoholfogyasztás, cigaretta vagy illegális kábítószer. Ez az identitáskereső időszak a család által sugallt és elfogadott normákkal való határozott szembefordulással is jár sok esetben, ezáltal remélve a saját út megtalálását. Ez a szembefordulás eredményezi véleményünk szerint, hogy a társadalom és ez által egy átlagos szülő részéről az illegálisnak számító kábítószer teljes elutasítását a fiatal a szembefordulás, „lázas” egy lehetséges eszközének tarthatja. Ebbe a folyamatba segít be a fogyasztói kultúra káros attitűdje, mely szerint a boldogság megvásárolható, mindezt pedig legitimálja a kortársnyomás is.

Ennek ellensúlyozására az egyesület szabadidős programok szervezésével igyekszik a fiataloknak (12-30 éves korosztály), olyan alternatívákat mutatni, melyek esetleg a kapcsolatépítésben, a stressz oldásban segíthetnek nekik. A programok nagy része könnyen adaptálható a fiatalok számára és a legtöbb esetben ingyenesek, de mindig a lehető legszélesebb réteget igyekszünk bevonni. A programok nagy részének a Radar Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda ad helyszínt. Ezekon kívül minden évben megrendezésre kerül egy nyári tábor, minden hónapban kirándulások, illetve az egyesület rendszeresen, félévente rendez sporteseményeket, mint például futball bajnokság.

Az iroda foglalkozásai során az elsődleges drog prevencióban vesz részt, melynek során igyekszik egy egészséges szemléletet kialakítani az általa elért fiatalokban.

Klubfoglalkozások

Filmklub

Ezekon az alkalmakon a fiataloknak olyan filmeket (is) vetítünk, melyek valamilyen szinten érintik a függőség, a szerhasználat témáját. Minden esetben a filmeket egy beszélgetés követi, melyből leszűrhetjük, hogy megértették-e a fiatalok a látottakat, és esetleg megtudhatjuk, milyen következtetésre jutottak a film alapján.

Kerekasztal beszélgetések

Az iroda rendszeresen indít több alkalmas foglalkozás sorozatokat, melyet pszichológus, szociológus vagy ifjúságsegítő vezet és ezeken az alkalmakon olyan társadalmi problémákra fókuszálunk, mely az adott korosztályt érinti. Ilyen téma a drogfogyasztás, melyre a résztvevő fiatal aktívan reagálhat az életből hozott példákkal. A program előnye, hogy azonnal

megbizonyosodhatunk, hogy a foglalkozás során elhangzott információk érthetőek voltak-e a fiatalnak és hogy bármikor megfogalmazhat kritikát is ha valamivel nem ért egyet.

A felkereső munka lényege, hogy valamilyen módon elérjük a fiatalt, abban a közegben, melyben sokat tartózkodik. Ilyen alkalmak például az iskolai felkeresések, vagy egy adott rendezvényen való részvétel.

Rendhagyó osztályfőnöki óra

A rendhagyó osztályfőnöki órák „rendkívülisége” abból a pusztán tényből adódik, hogy egy speciális téma köré épül. Kissé kiszakadva a szokásos osztályzatok, hiányzások egyeztetése, igazolása, majd közlő események, programok megbeszéléséből, ilyenkor olyan – főként nem formális pedagógiára épülő – foglalkozásokat tartunk, melyek valamilyen témában az adott korosztály érdeklődését felkelthetik, érzékenyítik egy adott problémára. Ilyen például a drogprobléma is.

Kitelepülés rendezvényekre

A rendezvényeken való részvétel, nem minden esetben jelent aktív prevenciós munkát, viszont abban nagyon sokat segít, hogy elérjük a fiatalt vagy hozzátartozóját. Az információ-átadás, a figyelemfelkeltés nagyon fontos eleme a prevenciós munkának, hiszen anélkül, hogy a fiatal tudna, a lehetőségeiről nehezen tud segítséget kérni.

3.3.4. Baptista Szeretetszolgálat

A Baptista Szeretetszolgálat Utcafront elnevezésű mobil tűcsere programja hajléktalan, drogfüggő fiatalokkal foglalkozik Kőbányán, a Bánya utca 1. szám alatt. Innen indulnak az utcai megkeresők a fiatal hajléktalan drogfüggőkhöz; innen indul télen a krízisautó, ami fagyveszélyben lévő hajléktalanokat – nemcsak drogosokat – keres; és a tűcsere-autó, hogy begyűjtse Budapest nagy lakótelepein a használt tüket és fecskendőket, valamint leszokási szándék esetén a megfelelő helyre irányítsa a drogfüggőt. Üzemeltetnek még itt egy száz férőhelyes hajléktalanszállást is, ami egyben nappali melegedő is, továbbá helyben biztosítanak közösségi ellátást..

A Baptista Szeretetszolgálat Utcafrontja Budapest teljes területén jelen van utcai megkereső szolgálattal, a krízisautó ugyanígy budapesti illetőségű, a mobil tűcsere pedig a fővárosban belül is elsősorban a nagyobb lakótelepekre koncentrál: Csepel, Újpest, Havanna, Kőbánya stb. Az Utcafront menedékhelye pedig az ország egész területéről felvesz hajléktalan szenvedélybetegeket.

A Szeretetszolgálat a KEF kísérleti programja óta folyamatosan vállalja a kerületben összegyűjtött drogszemetek elszállítását és a megsemmisítés költségeit.

3.3.5. Életrevaló Egyesület

Háttér és célkitűzés:

Az Életrevaló Egyesület a főváros X. kerületében a BÁRKA Kőbányai Humánszolgáltató Központ Gyermek Átmeneti Otthonában, a főváros más kerületeiben levő gyermekotthonokban és a XIV. kerületben a Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei Családok Átmeneti Otthonában működtetett Drogprevenációs kisfilm-készítő műhelyeket és önismereti csoportokat gyermekek és fiatalok részére projekt jelleggel. Céljuk, hogy a fiatalok saját élményeiken keresztül drogprevenációs témájú kisfilmet készítsenek.

Az önismereti csoportban a fiatalok megtapasztalták az önmaguk és a környezetük feletti kontrollt, amelynek átélése elengedhetetlennek bizonyult a későbbi szerepjátszásnál és az interperszonális viszonyok kialakításához. A foglalkozások során létrehozott drogprevenációs kisfilmek, minden esetben saját személyiségük mélyebb ismeretét, jövőre irányuló céljaik, tevékenységeik józanabb megítélését is hordozták.

Módszer:

A gyerekekkel hetente találkoztunk, az alkalmak 2 órák. Az alkalmakat szabad asszociációkon alapuló segítő beszélgetésekkel kezdték, majd különböző terápiás elemeket illesztettek az együttlétekbe: filmesztétikai ismeretek, művészeti elemek: dramatikus játék, zene, mozgás. Az Önismereti csoportot non-direktív jellegű volt, a gyerekek szabad asszociációi lendítették előre a közös munkát. Igyekeztek olyan készségeket közvetíteni számukra, amely a felnőtté válás határán, segíti őket, hogy tudjanak önmagukért tenni, küzdeni és remélni.

Eredmények:

Számos olyan, a szociabilitást is érintő kérdéssel találkoztunk, amely során a részt vevő gyerekek egy része más arcát mutatta a strukturált csoport, foglalkozásokon, kétszemélyes, vagy szabadidős helyzetekben. Az alkotás öröme, a létrehozott drogprevenációs témájú kisfilmek, maga az alkotó tevékenység erősítették az önbizalom érzését.

A fiatalok számára csökkent a kiszolgáltatottság és a magányosság érzése, a filmkészítés segített számukra abban, hogy ne a jelenlegi szorongásuk domináljon, hanem az elérendő célok és a jövőbeni kiút motivációként jelenhessen meg számukra.

Tervek Kőbányán:

Újabb önismereti és kisfilmkészítő műhelyek indítását tervezzük projekt jelleggel a családból ideiglenesen kiemelt, gyermekvédelmi intézményben élő gyermekek és fiatal korúak számára.

A program az intézmény vonzáskörzetében, a Pongrác telepen élők számára is nyitott.

Prevenációs programjaink során a családot holisztikus szemlélettel közelítjük, így a fiataloknak szóló programok kiegészítéseként mentálhigiénés támogató csoportokat szervezünk szülők és hozzátartozók részére.

A kábítószer –prevenációs foglalkozásokat elképzelhetőnek tartjuk, hogy iskolai szabadidős tevékenység keretein belül is megvalósíthatjuk, amennyiben a befogadó intézmény erre időkeretet biztosít.

Az egyik legjobb szintérnek a kisebbek és a szülők elérésére, a kerületi rendezvényeket tartjuk. Ilyenek a Szent László Napok, Rendvédelmi napok, egyéb fesztiválok, rendezvények ahol információnyújtással, tanácsadással tudunk jelen lenni.

Országos drogprevenációs kisfilm-készítő versenyein a kerületi diákok, fiatalok is indulhatnak.

4. Célkitűzések

A Kőbányai KEF feladatai közé tartozik az információs adatbázis létrehozása, hozzáférés biztosítása, saját honlap folyamatos aktualizálása, aktuális szakmai információkkal való ellátottság növelése, valamint az ezzel kapcsolatos kérdésekben álláspont és javaslatok megfogalmazása, aktív részvétel a gyógyító-segítő intézmények koordinálásában, pályázati lehetőségek megteremtése.

Kiemelt célkitűzés egy egységes szakmai repertoár kialakítása, valamint a drogprevencióval foglalkozó kerületi intézmények, a szakellátást nyújtó intézmények és az itt működő szervezetek munkájának összehangolása.

A KEF működésének célja a rövid, közép, és hosszú távú helyi stratégiák alkalmazása, melyek biztosítják a kerület oktatási intézményei számára a kábítószer használattal összefüggő veszélyeztetettség felmérését és hatékony prevenciók munka bevezetését, az ehhez szükséges szakmai felkészítéssel egyetemben.

Szakmai konferencia keretében tájékoztatást nyújt a kábítószer-probléma aktuális helyzetéről, ezzel lehetőséget adva arra, hogy az együttműködés még szélesebb körben történjen, mely a kábítószer probléma visszaszorítását szolgálja.

A Kőbányai Kábítószer Egyeztető Fórum (KÓKEF) 2007 tavaszán lebonyolított egy olyan állapotfelmérést, amelyből kirajzolódik a kerületi helyzetkép a kábítószer-problémára vonatkozóan.

2009- ben másfél éves kísérleti programot zárt, melynek célja a kerületben található drogszemét mennyiségének és helyének a feltérképezése. Ezzel párhuzamosan megtörtént a drogszemét biztonságos összegyűjtése, megsemmisítése. A kísérleti program által bevezetett jó gyakorlat azóta is sikeresen működik a bevont szervezetek aktív munkájának köszönhetően.

A KÓKEF elkötelezett a kábítószer probléma megelőzésében, kezelésében és a jelenség minimalizálásában, ennek érdekében készíti el a kerületi drogstratégiát. Célul tűzte ki annak megvalósítását, és folyamatos értékelését.

A KÓKEF tagjai kifejezték közös szándékukat arra nézve, hogy hatékony együttműködésüknek köszönhetően hosszú távon a X. kerület pszichoaktív szereket használó népességének száma jelentősen csökkenjen, és életvezetési kompetenciája növekedjen. E célok érdekében a tagok a helyzet értékeléséhez szükséges adatokat és információkat folyamatosan gyűjtik, értékelik és közzéteszik.

A kábítószer problémára irányuló válaszok esetében kiemelten fontos továbbá, hogy az egyéni és közösségi felelősség ténye egyaránt megjelenjen. Különösen szem előtt kell tartani az eredményességhez, hogy a problémák hatékonyan főleg azokban a közegekben, közösségekben befolyásolhatók, ahol keletkeztek.

A fentiek alapján a cél, hogy a társadalom váljon érzékenyebbé a drogjelenség kérdéseinek hatékony kezelése iránt, legyen nyitott a valós, őszinte diszkurzusra. Esélyt kell teremteni arra, hogy a fiatalok képessé válhassanak egy produktív életstílus kialakítására, és a drogok visszautasítására.

Hosszú távú célok (2019 - 2020- ig):

- a lehető legteljesebb mértékben visszaszorítani a kábítószerfogyasztás mértékét
- a KEF tagok (iskolai védőnők, pedagógusok, témában érintettek) szakmai továbbképzése
- drogellenes rendezvények szervezése, nagyobb kerületi rendezvényeken civil szervezetek megjelenése –szülők, lakosság tájékoztatásának növelése
- szükségleteken alapuló, hiányos ellátások kialakítása, fejlesztése

Középtávú célok (2017-2018):

- drogkoordinátorok számának növelése
- szülő klub tapasztalatcsere, szülők, családtagok szerepének erősítése
- kortársképzés az iskolákban illetve a civilszervezetekben
- a kerülethez közel eső ellátó helyekkel a kapcsolat felvétele, adatbázis az igénybevehető intézményekről

Rövid távú célok (2015-2016):

- Szermentes TEAHÁZ létrehozása a fiatalok számára, amely kontrolált körülmények között a kulturált szórakozás és szabadidő eltöltés színtere lehet a fiatalok számára. A ház az önkormányzat és a prevencióban- elterelésben tevékenykedő civil szervezetek közös fenntartásában üzemelne.
- a KEF tagjai közötti kommunikáció növelése, megerősítése
- a kerületben tevékenykedő, fiatalokkal foglalkozó szervezetek részvétele KEF munkájában, akik még nem tagjai a KEF-nek, továbbá szervezetek programjainak ismerete, összegyűjtése
- naprakész nyilvántartás a prevenciós programok tartalmáról, helyszínéről
- iskolai prevenciós igények és lehetőségek felmérése erőforrások feltérképezése
- rendszeres, tervezett, tudományos alapú egészségfejlesztési, megelőzési programok megvalósítása az iskolákban, ehhez a pedagógusok szakképzése, felkészítése
- a drogtémában feladatot ellátó szervezetek, szakemberek listásának elkészítése, a lista folyamatos naprakészen tartása

5. Célok megvalósításának szinterei

Egészségfejlesztés, kábítószer – megelőzés

Kezelés, ellátás

Kínálatcsökkentés

5.1. Egészségfejlesztés, kábítószer - megelőzés

A cél az egészséges életmód, és csak ennek része a drogprevenció.

A prevencióval megteremthető az esély arra, hogy a fiatalok képessé váljanak arra, hogy a társadalom produktív tagjaként éljenek. A hatékony fellépéshez azonban szükség van azokra az intézményekre is, amelyek a drogokkal kapcsolatba kerülő és drogproblémákkal küzdő egyéneket és családokat segítik, és azokra az intézményekre, amelyek a drogokhoz való hozzáférés lehetőségét csökkentik. Ezen intézmények összefogása a KEF-ben a Nemzeti Drogstratégia működésének alapja, hiszen a fent említett fő célokra vonatkozó társadalmi konszenzus megoldást jelenthet kábítószerrel szemben. Az egységes szemlélet kialakítása, a tevékenységek összehangolása, a koordinációs feladatok felelős ellátása a kőbányai KEF feladata, amely számít alkotó tagjainak együttműködésére. Úgy gondoljuk, hogy az összehangolt és együttes cselekvések megsokszorozzák hatásukat és eredményességüket. Ehhez szükség van az együttműködés pontosabb kereteinek közös kidolgozására, az együttes munka hatékonyabb összehangolására.

A prevenció stratégiai céljai:

Hosszú távú célok:

A helyes egészségmagatartás fejlesztése

A fiatalok számára NE legyen kulturálisan elfogadott a droghasználat

Az egészségnevelési protokoll gyakorlatának támogatása

A prevenciós programokban a mentálhigiénés és készségfejlesztés kapjon elsődlegesen hangsúlyt

Középtávú célok:

Új módszerek és a „jó gyakorlatok” bemutatása, megismertetése (Módszervásár)

Pedagógusok képzése, továbbképzése

A szülők informálása, aktiválása a folyamatban

Kortársképzés, kortárs támogatók képzésének újraindítása

Az intézményekben folyó egészségnevelési programokba a védőnők és az iskolapszichológusok bekapcsolódása

Egységes kerületi drogprevenációs protokoll kidolgozása, bevezetése a gyakorlatba

Gyermek és ifjúsági klub a kerület legalább két pontján (Javasolt az Újhegyi Közösségi Ház, Radar Iroda és a Kis Pongrác Közösségi Ház)

Rövid távú célok:

A KEF prevenciós munkacsoportjának munkájába az óvodai- és iskolai gyermekvédelmi, osztályfőnöki munkaközösség vezetőjének fokozottabb bevonása.

A 2007-es kutatás megismertetése az iskolák vezetőivel, szakemberekkel

A rendőrség bűnmegelőzési programjainak szélesebb körben való megjelenítése

A primer prevenció (elsődleges kábítószer megelőzés)

Két pillére a felvilágosítás és a nevelés.

Legfontosabb stratégiai elemei az iskolai drogmegelőzési oktatás, a helyi közösség tájékoztatása (a helyi médiában, szórólapokkal) és a megfelelő helyi intézmények részvétele (rendőrség, ÁNTSZ, háziorvos, gyermekorvos, családsegítő központ, stb.), valamint a családon belüli következetes nevelés a drogmentes, egészséges életmódra.

Az iskolai drogrevenció akkor működőképes, ha a gyerekek **időben** (azaz mielőtt még elkezdenék a drogo(ka)t kipróbálni), **korrekt ismereteket** kapnak a kábítószeres veszélyeiről, **továbbá rendszeres és szakszerű nevelésben részesülnek, mely alkalmas arra, hogy a kábítószereket elutasítsák és a drogmentes életvitel mellett döntsenek.** A nevelési és oktatási intézmények a prevenció és a családok segítésében tudnak szerepet vállalni. A cél, hogy az egészséges személyiségfejlődést segítő, védő tényezők hatékonyságát fokozzuk, a kockázati tényezők szerepét csökkentjük a különböző intervenciók által.

5.1.1. Családi szintér

A KEF egyik fő célkitűzése, hogy a családtagokat is bevonja a drogrevencióba, ezáltal felhívja a figyelmet a család szerepére a szenvedélybetegség kialakulásában, kezelésében. Az Önkormányzat intézményei közül a Bárka Családsegítő és Gyermekvédelmi Központnak, mint szociális ellátásokat nyújtó intézménynek és a Védőnői Szolgálatnak kiemelt szerepe van a család szerepének megerősítésére, az egészséges életmódra való nevelésben, segítésben, továbbá a korai kezelésbe vétel szempontjából.

A Bárka Családsegítő és Gyermekvédelmi Központ prevenciós tevékenységet folytat, a családokat igyekszik megerősíteni működőképességük fenntartásában, és ha szükséges, a diszfunkciókat helyreállítani. Amennyiben szenvedélybetegség merül fel a családban, a fentiek mellett szakemberhez irányítja az érintetteket.

Jelzőrendszert működtet és kapcsolatot tart a kerületi intézményekkel, egészségügyi szolgáltatást nyújtókkal, személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatókkal, közoktatási intézményekkel, rendőrséggel, ügyészséggel, bírósággal, pártfogói felügyelő szolgálattal, menekülteket befogadó állomásokkal, társadalmi szervezetekkel, egyházakkal. Az Iskolai Védőnői Szolgálatnak is jelentősszerepe van a mentálhigiéné erősítésében, továbbá azoknak a szakembereknek, akik a családok problémáit észlelik, kezelését elősegítő komplex szolgáltatást nyújtanak (nevelési tanácsadás, családterápia, pedagógiai jellegű szolgáltatás, stb.)

5.1.2. Köznevelési intézmények, gyermekotthonok

Kerületünkben 13 általános iskola, 2 gimnázium és 5 egyéb iskola (szakközép-és szakiskola) működik.

Az iskoláknak nincs külön drogmegelőzési programja, de a pedagógiai programon belül van egészségnevelési program, melynek részét képezi a drogmegelőzés. Az iskolák saját belátásuk szerint szervezik a különböző drogprevenciós programokat.

Ez a megközelítés **nem tűnik elégségesnek a függőségek megelőzésének komplikált feladatára.** Olyan területen legalábbis nem elégséges, ahol az országos átlagot tekintve az egyik legsúlyosabb kábítószer-helyzet alakult ki - úgy a kínálati, mint keresleti oldalon, **ennél jóval behatóbban kell foglalkozni az iskolákban a drogmegelőzéssel**

Az iskola - egészségügyi ellátás feladatához kapcsolódó módszerek, tevékenységek jelenléte és folyamatos fejlesztése szükséges a magas színvonalú iskolai egészségfejlesztő programokhoz.

Az iskolavédőnök egyik kiemelt feladata a tanulók egészségtudatos magatartásának kialakítása, káros szenvedélyek megelőzése érdekében végzett felvilágosító munkája.

Az utóbbi években az iskolákban jellemzővé váltak az Egészségnapok, amely során különböző külső szakemberek meghívásával számos prevenciós előadást igyekeznek biztosítani a gyermekek számára.

A foglalkozások során a káros szenvedélyek megelőzése érdekében a dohányzás, alkohol - és drogfogyasztás veszélyei mellett a gyermekek, fiatalok egészséges önértékelésének, önbecsülésének segítésére, a konfliktushelyzetek megoldására, a mindennapi életben fellépő stressz csökkentése érdekében különböző csoportos játékokat, szituációs feladatokat oldanak meg.

Az interaktív feladatok az egyén stressz kezelő képességének erősítésével, az önkép, a kommunikációs készségek fejlesztésével mind- mind a diákok egészségkárosító magatartására csábító kortársakkal szembeni „nem”- et mondást, a család és a társadalom számára is hasznos jövőbeni célok kitűzését célozzák meg.

A rendőrség által kivitelezett DADA és Ellen-Szer programok- melyek némelyik iskolában folyamatosan jelen vannak- speciális programok, amelyek a maguk nevében helyes ismereteket és magatartásformákat közvetítenek a gyermekek felé, de nem helyettesíthetik az egészségfejlesztés holisztikus megközelítését, valamint a pszichoaktív használat prevenciójával kapcsolatos iskolai programokat.

A gyermekvédelmi felelősök státuszát nem nevesíti a közoktatási törvény, azonban a kerületi iskoláknak fontos, hogy a gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységeket egy személy összefogja, és koordinálja, így az iskolákban igyekeznek megoldani a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátását.

A rendszeres, nevelő hatású drogmegelőzést az arra legfogékonyabb korosztálynál, a 10-13 éveseknél feltétlenül el kell végezni. (A gyerekek manapság általában 13- 15 éves korban kerülnek kapcsolatba a drogokkal, és sajnos, a diszkókban ez újabban sokszor együtt jár a gyerekkorban, éretlenül és felvilágosítás nélkül megkezdett szexszel is.)

A gyakorlatban mindez azt jelenti, hogy a kerület minden általános iskolájában, az összes V. osztályban (azaz a 10-11 éveseknél) el kell kezdeni az oktatást és azt folytatni a VI-VII. osztályokban .

Még az általános iskola befejezése előtt el kell sajátítaniuk azt az **attitűdöt és képességet, hogyan kell az élet nehéz és a krízishelyzeteit kezelni, megoldani** (pl. szülők válása, haláleset a családban, szerelmi csalódás, iskolai kudarcok, munkanélküliség) melyek mindenkinek az életében előfordulhatnak (megküzdési /scoping/ technikák). Meg kell tanulniuk a **jó kommunikációt**, mivel számos probléma megoldását segíti, ha képesek megértetni magukat.

Utána, mire ezek a gyerekek a középiskolás korba jutnak, már elég lesz néhány alkalmi előadás, filmvetítés, beszélgetés. Vannak kiváló előadók, akiket érdemes meghívni. Azon középiskolások esetében, akik eddig ilyen oktatásban még nem részesültek, többszöri alkalommal szükséges a megfelelően képzett szakemberekkel való beszélgetés (kognitív megközelítés) - beleértve a droglegalizációs mozgalom valódi céljainak feltárását is.

A tanulókat életkoruknak megfelelő módon kell felvilágosítani a kábítószer-fogyasztás kockázatairól és következményeiről [úgy mint a kínálás elfogadása, próbálgatás, rendszeres fogyasztás, rászokás, függőség, kísérőbetegségek (pszichiátriai megbetegedések, HIV/AIDS, hepatitis C, tbc.), tanulmányi eredmények leromlása, iskolakerülés, viselkedési zavarok, „beszerzési” bűnözés, drogterjesztés, stb.].

Mindehhez szükség a koordinált, tudományos alapú programok jelenléte az iskolákban, melyek minőségbiztosítási ajánlással rendelkező egészségfejlesztési -, megelőzési programok tervezett, rendszeres megvalósítását jelentik.

Jelenleg nagyon kevés szervezet programja rendelkezik ajánlással, különös tekintettel a drogprevenciós programokra.

A programok közvetítésében az iskolák felé a KEF-nek kiemelkedő szerepe kell, hogy legyen. Illetőleg viszonzásként az iskolán kívüli szabadidős tevékenységekről, megtartó közösségekről való tájékoztatásban, hiszen ők vannak napi kapcsolatban a fiatalokkal.

A kerületben gyermekek átmeneti otthona, valamint iskola otthon egyaránt megtalálható, ahol fokozottan kell figyelni a gyermekek problémáira a speciális helyzetük miatt. Az egyéb rizikófaktorokkal rendelkező gyerekek számára különösen fontos a rendszeres, korai és komplex egészségfejlesztés, melynek része a drogprevenció is, a magas droghasználói kockázat minél hatékonyabb elkerülése érdekében.

Az Emberekért Alapítvány által kidolgozott komplex program bevezetését el kell kezdeni a kerület általános iskoláiban. A program kész kidolgozott tervet tartalmaz mind az iskolás korosztályú tanuló- tanárok – valamint a szülők számára.

A program figyelmet szentel a hátrányos helyzetű diákok képzésére. A képzésben alapvető higiéniai, szexuális felvilágosítás is teret kap a droggal kapcsolatos helyes viszonyulás kialakítása mellett. A komplex pozitív szociális magatartásforma kialakítás nagyobb esélyt ad a diákoknak a szermentes felnőttkor megéléséhez.

Az iskolákat, akik vállalják a program bevezetését, oktatással fel kell készíteni a program lebonyolítására.

Az iskolai programok kidolgozásánál igen fontos az EMMI-vel való együttműködés, a program akkreditáltatása. Biztosítani kell az iskolák részére egy elkülönített keretet, melyből a drog témával foglalkozó képzéseket lehet finanszírozni.

Továbbá fontos az ORFK Bűnmegelőzési programjainak – D.A.D.A. valamint az EllenSzer program- jól bevált kerületi gyakorlatának folytatása, valamint további iskolákra való kiterjesztése.

Szintén az EMMI-vel kell összegyűjteni az akkreditált programokat és képzéseket tartó szakemberek névsorát. El kell kerülni azt, hogy olyan személyek vagy civil szervezetek tartsanak iskolai felvilágosítást, akik az akkreditált listában nem szerepelnek, és így akár az iskolák, akár a szülők részéről a későbbiekben támadásnak legyennek kitéve.

Külön figyelmet kell szentelni a kerület hátrányos helyzetű diákjainak képzésére. A képzésben alapvető higiéniai, szexuális felvilágosításra is ki kell térni a droggal kapcsolatos tudnivalók mellett.

5.1.3. KÖZÖSSÉGI DROGMEGELŐZÉS

A **közösségi drogmegelőzés** az Önkormányzat és intézményei támogatásával történik, civil szervezetek bevonásával. Cél, hogy egyre több, főként hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermek és fiatal találhasson számára megfelelő programot, melyben a helyi közösségeknek nagy szerepe van. Az önkormányzati és civil szervezetek sokféle szabadidős és prevenciós programot biztosítanak, melyek alapvetően fontosak a szabadidő egészséges eltöltése biztosításához. A közösségek minden formájának mozgósítása és erősítése szükséges az emberi problémák, köztük a drogfogyasztás leküzdésére és a bajba jutottak segítésére.

Elengedhetetlen, hogy a feladatokhoz forrást rendeljen az önkormányzat, azáltal, hogy a témakörb tartozó pályázatot ír ki, melyek megvalósítására a civil szervezetek, így a KEF-be tartozó szervezetek pályázhatnak. Illetőleg a KEF számára egyéb pályázatok esetén önerős forrás biztosításával helyt áll.

Nagyon fontos szerepet kell játszania az iskolában és lakóhelyen szervezett szabadidős programoknak, különösen a sportolásnak, kirándulásoknak, valamint a kulturális programoknak a családok, gyerekek életében. Az ilyen közösségi programok megelőzik a gyerekek elkallódását, a devianciák kialakulását és manifesztálódását, továbbá elősegítik az egészséges életmód és a helyes szemlélet kialakítását, a szegényebb és a tehetősebb családok körében is. Az ilyen programok során, illetve a közvetlen lakókörnyezetben is kialakulnak kisebb emberi közösségek, melyek sokat tehetnek a drogmegelőzés érdekében (pl. odafigyelés egymás gyermekeire, a rendőrség értesítése a drogterjesztők megjelenéséről, stb.) A bűnmegelőzési programokat is hasonlóan kell kezelni.

Tájékoztató listát kell készíteni és naprakészen tartani a kerületi és környékbeli civil szervezetekről (alapító okiratuk és működési engedélyük, valamint éves jelentésük előzetes

bemutatása mellett!), melyek a kábítószerfüggők és családjuk számára nyújtanak tanácsadást és segítséget szociális, oktatási problémáik és munkavállalásuk megoldásában.

A Családsegítő Központ keretében folytatni kell az elmúlt évek során bevált jó gyakorlatot az olyan önsegítő jellegű, de családterapeuta vagy pszichológus által vezetett **hozzátartozói csoport indítása**, ahol a drogfogyasztók családtagjai megbeszélhetik problémáikat, tanácsot kaphatnak és lelki támaszt is nyújthatnak egymásnak.

Javasolt a családok, illetve a gyermekek kábítószer-problémáiról, azaz a függőség kialakulásáról, a kezelési, rehabilitációs és reintegrációs módszerekről, valamint a vonatkozó jogszabályokról továbbképzéseken tájékoztatni a különböző intézmények szakembereit, azért, hogy szakszerűbb tájékoztatást és hatékonyabb segítséget tudjanak nyújtani drogproblémával küszködő ügyfeleiknek.

A rendőrség drogprevenációs referense révén jogsegélyszolgálat segítheti azokat a személyeket, akik a kábítószer használatával összefüggésben jogi tanácsot, segítséget szeretnének kapni.

Kőrösi Csoma Sándor Kulturális Központ valamint a Kis Pongrác Közösségi Ház egészségnevelési, sport és szabadidős programjai szintén nagymértékben segítik a drogprevenációs célok elérését.

5.2. Helyi Közösségek szerepe

Cél, hogy egyre több, főként hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermek és fiatal találhasson számára megfelelő programot, melyben a helyi közösségeknek nagy szerepe van. Civil szervezetek sokféle szabadidős és prevenációs programokat biztosítanak, melyek alapvető szükségességük a szabadidő egészséges eltöltése biztosításához. A közösségek minden formájának mozgósítása és erősítése szükséges az emberi problémák, köztük a drogfogyasztás leküzdésére és a bajba jutottak segítésére. Az Önkormányzat együttműködési megállapodást köt a kiemelt programok biztosítására a különböző szervezetekkel, továbbá pályázati lehetőséget nyújt a kerületben működő további civil szervezetek részére, működésük támogatására, ezzel is jelezve a tevékenységük fontosságát, jelenlétük szükségességét. Az önkormányzat által megjelentetett X. kerületi kalauz kiadvány, a szociális, gyermekjóléti és egészségügyi ellátásokról, szolgáltatásokról ad tájékoztatást és a szolgáltatásokhoz való eljutást, igénybevevők elérését segíti. Az alábbi főbb lehetőségek vehetők igénybe a kerületben: □

5.2.1. Kőbányai Családsegítő Szolgálat

A Bárka Kőbányai Családsegítő Szolgálat mind az egyéni esetkezelés során, mind a csoportokkal végzett szociális munkában végez prevenációt.

Az egyéni esetkezelés során a családdal közösen, az ő problémáira, szükségleteire alapozva végzi prevenációs munkáját a szociális munkás. Bevonva a jelző rendszer azon tagjait, akik az adott kérdésben kompetensek.

Csoportokkal végzett szociális munka:

Kőbánya két iskolájában van jelen a Bárka iskolai szociális munkásokkal. Ők a napi munkájuk során közvetlenül találkoznak a diákokkal, akiknek egyéni tanácsadással, valamint óralátogatás során egy egész osztálynak tudnak prevenációs szolgáltatást nyújtani a kábítószerrel, kábítószer használatával kapcsolatban.

2015-től az Egészségnap keretében az 5. illetve a 6. osztályosoknak játékos formában visszük közelebb a kábítószer használat veszélyeit.

Telephelyünkön évek óta működik a kerületben élő kamaszok számára Kiskamasz Klub, ahol prevenciós munka zajlik. Mind a szabadidő hasznos eltöltése, mind a felvilágosító munka megtalálható a program tervben. Mivel a kábítószerrel való találkozás, a használata egyre több gyermeket érint és egyre fiatalabb korban, ezért fontosnak tartjuk, hogy a KEF programjai megjelenjenek Klubunkban is.

A családsegítő szolgálatok törvényben előírt feladatai:

- ☐ családgondozói feladatokat lát el, ellátásokat közvetít, és szervezési tevékenységet végez,
- ☐ szociális és egyéb információkat közvetít,
- ☐ pszichológiai, jogi és egyéb tanácsadást szervez,
- ☐ aktív korú, nem foglalkoztatott személyek együttműködési programját szervezi,
- ☐ segítséget nyújt az egyének, családok kapcsolatkézségének javításához,
- ☐ segíti speciális önszolgálatok szervezését, működését.

5.2.2.Kőbányai Gyermekjóléti Központ

A BÁRKA Kőbányai Gyermekjóléti Központ jogszabályban meghatározott feladatai között a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében nyújtott szolgáltatások nyújtása kiemelkedő jelentőséggel bír. A Gyvt. valamint az intézményi szakmai egység működését alapvetően szabályozó 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet - a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről – gyermekjóléti szolgálatok tevékenységét kiterjesztve a gyermekjóléti központok számára a családgondozás mellett egyéb speciális szolgáltatások nyújtását is előírja.

Ezek az

- utcai és lakótelepi szociális munka
- kapcsolattartási ügyelet
- kórházi szociális munka
- készenléti szolgálat.

A felsorolásban szereplő speciális szolgáltatások közül elsősorban az utcai és lakótelepi szociális munkások feladatköre kapcsolódik hangsúlyozottan a veszélyeztetettség kialakulását megelőző, prevenciós tevékenységekhez.

A BÁRKA Kőbányai Gyermekjóléti Központban az elsősorban prevenciós tevékenységet végző munkatársak önálló, prevenciós csoportban dolgoznak – természetesen szorosan együttműködve a családgondozókkal, és más intézményi szakmai egységek munkatársaival - így válik lehetővé a különféle prevenciós tevékenységek hatékony, szakszerű összehangolása. A prevenciós csoportba integrálódik a KEF koordinátor munkatárs is. Fontos feladatot jelentenek a veszélyeztetettség kialakulásának okai közül elsősorban a környezeti okok (a szülők életvitelében, nevelési tevékenységében felmerülő negatívumok, a családi diszfunkciók) lehetőség szerint minél hatékonyabb kompenzálása, valamint a gyermekeknél fennálló, a veszélyeztetettség kialakulását elősegítő magatartási okok (a gyermeknél általában a korábbi veszélyeztetés következtében kialakult devianciák, a súlyos agresszivitás, bűnelkövetés, valamint a drogfogyasztás, illetve a kialakult pszichés problémák) ellensúlyozása. Fontos szempont a programjaink kialakításakor a nyitottság, és a kortárs közösségek mellett a szülők megnyerése, bevonása, az együttműködésük kialakítása

A prevenció csoport munkatársai tevékenységének szinterei:

1. – a csoportokkal végzett munka, heti, havi rendszerességgel (Családi Játszóház, Barangoló, (családos kirándulások) tematikus kamasz klubok pl. X-Boksz Klub, stb.)
2. – alkalmakhoz kapcsolódó, egyedi közösségi programok (Egészségnap, Családi nap, Sportnap, nyári táborok)
3. Pedagógiai, fejlesztőpedagógiai szolgáltatások (egyéni és csoportos fejlesztő foglalkozások, tanulásmódszertan – csoport, Tankarika – a napi, rendszeres felkészülést, házi feladat készítést segítő nyitott csoportos foglalkozás, a mindennapi iskolába járásból különféle okokból kiszorult tanköteles korú magántanuló gyermekek egyéni felkészítése, nyári pótvizsga felkészítés, Okoska iskola előkészítő foglalkozássorozat óvodások számára).

Az utcai, lakótelepi szociális munkások feladatkörébe tartozik a kamaszok által rendszeresen látogatott egyéb helyszíneken való rendszeres jelenlét, és a velük történő kapcsolatépítés a közösség szervezés kezdeményezésével - ez vonatkozik mind az intézményes helyszínekre, (Pongrác Községi Ház, RADAR Ifjúsági Iroda, mint partnerintézmény), mind a fiatalok által látogatott külső helyek (bevásárlóközpontok, játszóterek, lakótelepi gyülekezőhelyek).Ez a tevékenység folyamán tág lehetőség nyílik a drogprevenció munkáinak kifejtésére is.

5.2.3. Védőnői Szolgálat

Területi védőnői ellátás:

A védőnő a prevenció tevékenysége során fokozottan fókuszál a droghasználat veszélyeire. Várandósgondozásnál kerül először szóba az élvezeti szerek használata. Amennyiben várandósága előtt volt az anya droghasználó, akkor is magas rizikójú várandósként gondozzuk. Amennyiben a droghasználat a várandóság alatt is tart, akkor a társszakmákkal (Szülész-nőgyógyász, Gyermekgyógyász, Gyermekjóléti Szolgálat, Kórházi védőnő) a kapcsolatfelvétel megtörténik. Családgondozás keretében a védőnő, a gyermekeken kívül figyelemmel kíséri a családban élő egyéb személyek életmódját is. Droghasználat esetén, veszélyeztettként gondozza a gyermeket.

Iskolavédőnői ellátás:

Az iskolai egészségfejlesztésben részt vesz az iskolavédőnő. Általános Iskola felső tagozatában és a középiskolákban drogprevenció órát tartanak. Iskolai egészségnapokon bben a témában is tartanak előadásokat. A programokra, órákra meghívják addiktológiai szakembereket, kortárs segítőket. Szükség esetén kapcsolatot tartanak a kerületi drogprevenció szervezetekkel (Rendőrség, Emberbarát Alapítvány).

A megfelelő drogprevenció programok (az alkoholfogyasztás és a dohányzás jelenlegi tendenciái miatt, a legális szerek használatának megelőzése miatt) a komplex egészségfejlesztési programok alkalmazása az eredményességet növeli. Ehhez a kollégánok folyamatos továbbképzése előnyt jelent.

5.2.4. Helyi közösségi media

ATV: programstruktúrájának meghatározó eleme a hír és közélet, lévén státusa félig kereskedelmi, félig közszolgálati, hétfőnként kerületi híradót is sugároz. 2006 elején költözött az egykori Kőbánya Mozi felújított és teljesen átalakított épületébe, és országosan is ismert médiaszemélyiségekkel jelent meg a képernyőkön. Az azóta eltelt időszakban – a korábbi évekkel összehasonlítva – esti főműsoridős nézettségét megkétszerezte, bizonyos célcsoportokban megháromszorozta, s egy mind presztízsében, mind befolyásában megerősödött országos közéleti csatornává vált. Ma az ATV az országos közszolgálati csatorna mögött a második legjelentősebb hír- és közéleti csatorna, s a teljes lakosság körében az ötödik legnézettebb televízió.

TV 10: Magas nézettséggel rendelkező közszolgálati tévé Budapecsten és a déli régióban. A tévé műsorán a szórakoztatás mellett az aktuális információk, hírek közreadása a főadata, és bemutatják a régió közéleti szereplőit interjú formájában.

A tévécsatornánál műsoridőt indítványozunk a drogrevenió számára, a lakosság minél szélesebb körben való elérése céljából. A KEF szervezeteiben jelen levő prevenciós, oktató filmek bemutatásával, szakemberek megszólaltatásával segítjük a minél szélesebb körben való ismeretbővítést. Kész filmek bemutatása (Próbáld meg, segítünk! Segítség, segítünk) heti műsoridő igénybevétele.

Kőbányai Hírek: A X. kerület közérdekű magazinja, havonta harminckétezer példányban jelenik meg. Összefoglalja a kerületi aktualitásokat, politikai, közéleti, kulturális, sport, bűnügyi stb. témában.

Kőbányai Önkormányzat Honlapja: Kerületi aktualitások, az önkormányzat működése, felépítése, elérhetősége, önkormányzati tisztviselők, dolgozók, önkormányzati rendeletek és koncepciók, kerületi közérdekű információk, és még nagyon sok minden található a www.kobanya.hu honlapon.

A Kőbányai Önkormányzat saját honlapján biztosítson lehetőséget a KEF honlapjának megjelenítésére.

KŐKEF honlapja: A KEF feladata a honlap folyamatos karbantartása, az aktuális hírek, információk megjelenítése.

A drogtémában folgozo szakemberek, szervezetek elérhetőségének megjelenítése, frissentartása, szakmai kompetenciák bemutatása.

A drog témában megjelenő új ismeretek, hasznos információk közzététele.

Szakmai, tudományos anyagokról beszámoló megjelenítése.

A szakterületi rendezvényekről tájékoztatás

5.3. A helyi közösséggel kapcsolatos stratégiai célok

Hosszú távú célok:

- **A családok érzékenyebbé tétele a drogproblémák felismerésében és kezelésében** (A családok támogatása, hogy olyan értékeket és normákat közvetíthessen, melyek képessé teszik a gyermekeket a konstruktív életstílus, az egészséges életmód kialakítására és a drogok elutasítására.)

- **Alternatív, ellenőrzött, kultúrált, drogmentes közösségi helyek, szórakozóhelyek létrehozása** (A fiatalok szabadidő eltöltési szokásai a prevenció része is, de a kerületünkben megtalálható szórakozóhelyekhez is köthető. Ezért szükséges, hogy létezzenek számukra

alternatívák, pl. ifjúsági klub, sportolási lehetőségek, művelődési házak, közösségi terek; ifjúsági információs irodák, ifjúsági pontok, „kell egy hely”), TEAHÁZ

- **A helyi média támogató, objektív együttműködése, a lakosság rendszeres, korrekt tájékoztatása.** A médiával való együttműködés fő célja: az érzékenységek fokozása a téma iránt, információnyújtás, attitűdváltás, viselkedésváltás.

- **Információs bázisként működő stabil KEF,** amely kialakult struktúrával, éves feladattervvel rendelkezik.

- **Munkahelyi drogpolitikák kidolgozása,** egyeztetése, a drogmentes munkahely program kiszélesítése. Együttműködés kialakítása a helyi nagyvállalatok humánpolitikai előadóival, a munkaügyi központ munkatársaival. A munkahelyi megelőzésnek nem az a célja, hogy a szert használót eltávolítsa a munkahelyéről, hanem a munkahely ösztönzőit kihasználva a leszokásban és pozitív alternatívák keresésében tegye érdekeltté.

- **Adatgyűjtés és kutatások szervezése.** A kerületi közösség akkor tud megfelelő módon fellépni a drogz problémákkal kapcsolatban, ha reális információk állnak rendelkezésére a helyi adatgyűjtésekből.

Középtávú célok:

A különböző szakmai, civil és egyházi szervezetek együttműködésének megvalósulása. Az intézmények és civil szervezetek éljenek a törvény által előírt jelzési kötelezettségeikkel és jelezzenek a KEF felé. Addiktológiai jelzőrendszer kialakítása, ahol a kerületi drogkoordinátor is aktívan tevékenykedik.

- **Szakmai képzések szervezése.** A közművelődésben, szórakoztatóiparban dolgozók, illetve a civil szervezetek munkatársaival, az önkormányzati tisztségviselők érdeklődő munkatársaival részére. Fontos, hogy az egyes területek munkatársai legyenek tisztában a szenvedélybetegség tüneteivel, és ezáltal biztosítani tudják a számukra szükséges ellátást.

- **Drogmentes szabadidős lehetőségek és színterek létrejöttének támogatása** a kerületi közösség, művelődési központok, lakóközösségek, az iskolák, a munkahelyek vonatkozásában, az egészségtudatos élet kialakítása érdekében.

Rövid távú célok:

- **Kapcsolatépítés** a kerületben működő közösségi csoportokkal, civil szervezetekkel, egyházakkal, a kábítószer problémával kapcsolatosan, segítség az információáramlásban, a különféle szervezetek és intézmények közötti fórum megerősítése.

- **A Kábítószerügyi Egyeztető fórum működési feltételeinek biztosítása,** a kerületi önkormányzat támogatásával. A Fórum koordinációs szerepének megerősítése a kábítószerügyi stratégia végrehajtásában.

- **Dokumentációs és adminisztrációs háttér működtetése.** Fontos, hogy a KEF működéséről, a programok végrehajtásáról pontos és naprakész dokumentáció készüljön.

A KEF hozzon létre és tartson naprakészen egy szakemberi és szervezeti nyilvántartást, ahol a drogz jelenséggel foglalkozó kerületi szakemberek és szervezetek elérhetőségei, kompetenciája jelennek meg.

Meg kell teremteni az ehhez szükséges személyi, tárgyi, technikai feltételeket.

- Szakmai továbbképzések, szakemberek képzésének szervezésében szervezési munkák.
- Kerületi média-kapcsolatok támogatása, kapcsolattartás

Bűnmegelőzés

Megfelelő lakossági tájékoztatással, felvilágosítással, (lakossági fórumok, társasházi közgyűlések, levélszekrénybe bedobott, illetve kifüggesztett szóróanyagok segítségével) fel kell hívni a lakóközösségek figyelmét arra, hogy mit tehetnek, hova fordulhatnak annak érdekében, hogy a rendőrséggel együttműködve, a rendőrséget segítve az illegális drogterjesztés a lakókörnyezetükben megszűnjön.

A KEF-nek támogatnia kell a polgárőrökön és közterület-felügyeleten keresztül az iskolák, óvodák környékén civil önkéntesek felkészítését arra – a rendőrségi bűnmegelőzéssel együttműködve - , hogy árukladó jelekből vegyék észre, és mit hogyan lépjenek, ha drogdílereket, vagy injekciós tűket eldobáló személyeket vesznek észre. A gyermekek, fiatalok és fiatal felnőttek érdekeit szem előtt tartva törekedni kell a kínálat csökkentésére. Ebben az esetben is nélkülözhetetlen a BRFK Bűnmegelőzési programjával való egyeztetés. *Népszerűsíteni kell a BRFR kerületi képviselője által működő Drogpreevenció tanácsadói tevékenységet, melynek keretében több információs csatornán is lehetőség van segítséget, felvilágosítást kérni a témában. (Kis Pongrác Közösségi Házban ügyelet, fogadóóra)*

Rendkívül fontos a lakosság felkészítése. Az utóbbi hónapok sokkoló eseményei alapján kiderült, hogy az átlagember nem tudja értelmezni, feldolgozni, és kezelni, ha egy fiatal drogfogyasztó magából kivetkőzve őrtöng a közterületeken. A lakosság részére továbbképzéseket kell tartani arról, hogy mi a teendő akkor, ha drogfogyasztás által befolyásolt agresszív, öntudatlan, zavart, ön-és közveszélyes személlyel találkozunk. Ilyen jellegű képzést akár az Önkormányzat a KEF-fel együtt is elindíthat és szervezhet, mentősök, pszichológusok, rendőrök részvételével. Ilyen aktivitásban fontos szerepet kaphat a helyi média is. Jó időben, nyáron a kerület parkjaiban, kerületi rendezvényeken is lehet ezeket a témákat felvetni és folytatni.

A kerület egyik legfontosabb feladata a drogfüggők családjának nyújtott segítség lesz. A KEF stratégiájának fontos része, hogy az Önkormányzattal az élen jelöljön ki - a drog-problémákkal foglalkozó szervezetek számára egy olyan meglévő intézményen belüli helyet (Családsegítő, Addiktológiai Ambulanciák), ahova a drogfüggők családtagjai fordulhatnak segítségért, támogatásért, jogi és egészségügyi tanácsért, hiszen a drogfogyasztás miatt egy-egy személy egész családok életét teheti tönkre, amit a családok gyakran titkolnak, és nem mernek segítséget kérni.

Egy ilyen feladathoz jogász, pszichológus bevonása szükséges.

A kerület közintézményeiben plakáton tájékoztassa a KEF a lakosságot a drog témában segítséget kínáló szervezetek elérhetőségéről.

6. Kezelés, ellátás

A drogfüggő személyek, szenvedélybetegek kezelésbe történő irányítása, rehabilitációja, illetve e feltételek megteremtése fontos feladat. A kerületnek fel kell mérnie, hogy hány olyan drogfüggő személy él a kerületben, akinek segítségre van szüksége, és a szociális hálózat, valamint a kerületi addiktológiai rendelő (hely és személyzet) fejlesztésével a rászoruló drogfüggőket a kezelésbe, terápiába, illetve a rehabilitációba beintegrálni. (együttműködési szerződések)

Mivel ez nemcsak az egészségügyi ellátást, hanem az ifjúsági és családvédelmet, az oktatást és a szociális ellátást is érinti, ezért ebben az esetben komplex program kidolgozására van szükség, ami meghaladja a kerületi KEF kompetenciáját.

A kerületi KEF kezdeményezheti és koordinációs szerepet vállalhat egy olyan Bizottság létrehozásában, mely a szenvedélybetegek kezelésének, reintegrációjának problémáját komplex módon kívánja kezelni, az EMMI ebben érintett államtitkárságaival együttműködve.

A cél az, hogy olyan működő program kerüljön kidolgozásra, melynek célja az, hogy egyetlen fiatal drogfüggő se maradjon ellátás, személyre szabott gondoskodás, elérhető jövőkép nélkül. Ebben minden szereplő részéről teljes összhangra, gondoskodásra van szükség.

A kerületnek leginkább a kerületi drogfüggők rehabilitációját, a betegek leszoktatását, és a munka világába való visszairányítását kell célul tűznie. Ennek meg kell teremteni az intézményi hátterét. Az OPNI megszüntetése óta az ESZSZK Merényi Gyula u. Kórház részlegében fejlesztettek egy Pszichiátriai, Addiktológiai részleget. A kerületnek együttműködési szerződés keretén belül lehetne biztosítani a betegeknek addiktológiai ellátást, a betegek HIV, HBV és HCV szűrővizsgálatát, illetve a vírusfertőzött intravénás drogfogyasztók antivirális kezelését. Az ESZSZK, mint HIV és Hepatológia Centrum biztosítani tudja ezen intravénás drogfogyasztó vírusfertőzöttek HBV és HCV terápiáját (amennyiben megfelelnek az Interferon Bizottság előírásainak), és ezzel eredményesen lép fel az intravénás drogfüggők körében a közös tű és fecskendő használata miatti újabb fertőzések terjedése ellen. Civil szervezetek bevonása is elképzelhető a terápiába és reintegrációba. PI szerződéses alapon a kerület betegeit oda is irányítani.

6.1. A területen dolgozó fontosabb civil szervezetek közötti együttműködés és a helyi feladatok megosztása:

A. Megkeresés, korai gondozásba vétel közösségi és alacsony küszöbű ellátás
Alacsonyküszöbű ellátások (Emberbarát Alapítvány Addiktológiai Gondozó, Gyöngyike u.
Pszicho-szociális intervenciók: konzultáció, tanácsadás, klubszerű szolgáltatás
Információs, valamint felvilágosító szolgáltatások- személyesen vagy telefonon:
Megkereső munka (Helyszínei: hajléktalanszállók, utca, más eü.-i ellátóhelyek)

-Emberbarát Alapítvány (1989),

-Baptista Szeretet Szolgálat (2006),

Az alacsony küszöbű ellátás alábbi formái működnek Kőbányán:

-Tücsere - Baptista Szeretet Szolgálat

Megkereső tevékenység, utcai munka (outreach work) „Drop in” központok

Tanácsadás, konzultáció, információ,
Felvilágosítás, csoport, klubfoglalkozás,
-valamennyi fenti szervezet végez hasonló tevékenységet, munkájuk összehangolása szükséges

B. Ambuláns ellátás

Addiktológiai Gondozók Kőbányán:

Emberbarát Alapítvány Addiktológiai Gondozó (X. Gyöngyike u 4). sok kőbányai beteget ellát
2000. óta.:

Szakellátás, gondozás, tanácsadás

- Hagyományos addiktológiai gondozás
- Korai felismerés, a kliensek elérése és mielőbbi kezelésbevétele (megkülönböztetett figyelmet fordítva a „tizenéves” kipróbálókra, illetve fogyasztókra),
- Előgondozás: a fekvőbeteg kezelésbe vétel előkészítése
- Kockázati betegségek, problémák kezelése (magatartási addikciók, életvezetési, kapcsolati problémák, affektív zavarok kezelése),
- Támogató csoport

Célcsoport:

kettős diagnózisú szenvedélybeteg
drogfüggők, akik a droghasználatuk adott stádiumában a drogmentességet, mint kitűzött terápiás célt, nem tudják vállalni,
szenvedélybetegek, viselkedési és egyéb addikciók (játék, vásárlási szenvedély),
alkalmi droghasználók, de még nem függő személyek,
hangulati betegek; krízishelyzetben lévők, akik problémamegoldásai között szinte első helyen a szerhasználat szerepel,
célcsoportoz tartozó lányok és gyermekeiket egyedül nevelő anyák, szenvedélybeteg terhesek
a felsorolt csoportok hozzátartozói, őket segítő személyek,

C. Elterelés

Megelőző-felvilágosító szolgáltatás (Addiktológiai Gondozó, Gyöngyike u 4)

Kiegészítő szolgáltatások:

Egyéni ellátás, konzultációk,

Interaktív edukációs foglalkozások, csoportos személyiségfejlesztés

Hozzátartozói konzultáció (szükség szerint)

Szociális, jogi támogatás (szükség szerint)

D. Kórházak, addiktológiai fekvőbeteg intézmények,

Sürgősségi ellátás, Krízisintervenciók osztály. Detoxikálást biztosító osztály (nincsenek a kerületben)

Péterffy Kórház Toxikológia osztálya

Péterffy Kórház Krízis intervenciók osztálya

Addiktológiai osztály (nincs a kerületben)

Nyíró Gyula Kórház Addiktológiai osztályával

Merényi Kórház Addiktológiai osztályával

A Bajcsy kórház Pszichiátria osztálya korlátozott számban fogad addiktológiai és kettős diagnózisú klienseket.

E. Rehabilitáció

A rehabilitáció stratégiai céljai:

Hosszú távon

Kőbányai gyermekek, serdülők és felnőttek komplex addiktológiai ellátásának fejlesztése, elérési programok, rehabilitációs, reszocializációs, és reintegrációs modellek megvalósítása.

A kőbányai drog stratégia illesztése az új Nemzeti Drogstratégiához, melyet ősszel tárgyal a Parlament.

Középtávon

Kőbányai Serdülő Addiktológia kialakítása, fejlesztése

-Az Emberbarát Alapítványnál- Serdülő Addiktológiai Rehabilitációs Részleg kialakítása

Rövidtávon

A kőbányai addiktológiai helyzet felmérése, addiktológiai ellátás feltérképezése
Humán erőforrások felmérése az addiktológia területén, addiktológus, addiktológiai konzultánsok, szociális munkások, családterapeuták, mediátorok...

Kőbányai Addiktológiai Műhely létrehozása

Lehetséges együttműködések a területen, kik fogadnak kőbányai lakosokat?

Emberbarát Alapítvány Rehabilitációs Intézete

-Minimum 10 fő kőbányai lakost fogad, rendszeresen ennél többen vannak ellátásban

-Védett munkahely (pékség, asztalos műhely), védett szállás (12 fő) lakóotthon 20 fő, átmeneti otthon szenvedélybetegek ellátására.

Komplex rehabilitáció a terápiás közösség-modell keretében történik.

I. Egészségügyi rehabilitáció

1. Szomatikus megbetegedések kezelése
2. Kettős diagnózisú betegség felismerése, kezelése
3. Foglalkozás-egészségügyi szakvizsgálatok

II. Pszicho-szociális gondozás

(*egyéni-, kis- és nagycsoportos* formában. Gondozási terv alapján)

1. Önismeret, Tudatos önépítkezés fokozatai
2. Visszaesés megelőzés
3. Konfliktuskezelés, problémamegoldás

III. Szociális rehabilitáció

1. Szociális helyzetének felmérése
2. Egyéni gondozási terv
3. Szociális, jogi ügyintézés
4. Foglalkoztatásra, tanulásra való felkészítés

IV. Foglalkoztatási rehabilitáció

- 1.A munka-rehabilitáció
- 2.A fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás

V. Kulturális rehabilitáció

A szabadidő hasznos eltöltése: kulturális és művészeti rendezvényeken való részvétel, intézeti könyvtár és konditerem használata, a rendszeres sportfoglalkozások kirándulások.

Célcsoport:

Az intézet olyan 16-55 év közötti, gyógyulásra motivált férfiak rehabilitálását végzi, akik alkohol-, drog-, játék-, ill. egyéb függőségük miatt önálló életvitelre nem képesek, és ezt belátva önként kérik felvételüket.

Különös tekintettel *tizenéves drogfüggők*, akik ellátására speciális gondozási tervet dolgoztunk ki (Évente átlagosan 6 fő). Egyre növekvő számuk miatt a Serdülőkori Addiktológiai ellátás fejlesztése szükséges!

F. Reszocializáció

I. Átmeneti- és Lakóotthoni ellátás (Cserkesz u 11)

- Bentlakásos teljes körű ellátás
- Mentálhigiénés ellátás biztosítása
- Munka jellegű foglalkozás megszervezése
- Tanácsadás
- Segítségnyújtás a pénzkezelésben, ügyintézésben
- Egészségügyi alapszolgáltatás, illetve az ellátáshoz való hozzájuttatás
- Hozzá tartozói, támogatói csoportban való részvétel
- Szabadidős programokban való részvétel

Célcsoport:

Szenvedélybetegek, akinek ellátása családjában vagy lakóközösségében nem oldható meg

II. Foglalkoztatás (Cserkesz u 7-9, 11, Gyöngyike u 4)

Védett munkahelyek: sütőüzem, asztalosműhely, karbantartás, konyha, stb
 Fizikai és pszichés állóképesség megszerzése, 6-8 órás munkavégzésre való alkalmasság, a szenvedélybetegség miatti leépülés folyamatának megállítása, visszafordítása.

III. Képzés (Cserkesz u 11)

Képző Intézményt a Felnőttképzési Akkreditációs Testület mint felnőttképzési intézményt akkreditálta. (FAT 0721; OKÉV 07-0603-02)

Sütőipari rész-szakképesítés szerzése; (OKJ-szám: 33-5410501002103), a Fővárosi Munkaügyi Központ, (Tranzit foglalkoztatás), az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány, a Humán Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (HEFOP/2004/2.3.1), és a Főváros támogatásával:

- Szakmai műhely drogprevenció, szenvedélybetegek ellátása témákban eseti felkérésre
- Terepgyakorlat szociális munkások, védőnők, mentálhigiénikusok, szociálpedagógusok részére

IV: Álláskereső klub - Munkaerőpiac reintegráció elősegítése önéletrajzírás, állásinterjú.

Alapfokú Addiktológiai képzés a Kőbányai KEF munkatársai részére:

az egységes szemléletben végzett munka és egymás addiktológiai tevékenységének jobb megismerése érdekében

Emberbarát Alapítvány Akkreditált képzést (kreditpontos) végez egészségügyi, szociális szakterületen dolgozóknak a szenvedélybetegek ellátása érdekében. (HEFOP/2004/2.2-34 kreditpont) Szakmai Műhely konferenciával egybekötve, Évente 4x.

7. Kínálatcsökkentés

BRFK X. kerületi Rendőrkapitányság drogrevenüciós programja

Kínálatcsökkentés

7. 1. Főbb folyamatok

A Nemzeti Drogellenes Stratégia, valamint a társadalmi elvárások és a szakmai követelmények is azt sürgetik, hogy a kábítószerrel, pszichotróp és új pszichoaktív anyagokkal (a továbbiakban: együtt: kábítószer) összefüggő problémák kezelésére a Rendőrség is aktualizálja szervezetét, és tervszerűen alakítsa ki rövid, közép- és hosszú távú feladatrendszerét, globális nemzetközi és nemzeti stratégiába illeszkedő drogellenes stratégiáját. A kábítószeres jelenlétéhez kapcsolódó káros hatások elleni küzdelem, a kedvezőtlen folyamatok visszaszorítása valamennyi állampolgár közös érdeke.

Magyarországon amellyel, hogy az összes klasszikus kábítószer típus hozzáférhető, rohamosan terjed az új típusú pszichoaktív szerek (ún. dizájner drogok) kereskedelme és használata. A forgalmazás szervezett bűnözéssel való kapcsolata miatt e szerek megjelenésének nemzetbiztonsági kockázata is jelentős. A korábban hagyományos kábítószerrel kereskedő bűnözői csoportok újabban egyre inkább e szerek forgalmazásával foglalkoznak.

A kábítószer-bűnözés dinamikus jelenség, drámai gyorsasággal jelennek meg új szerek, terjednek el új elkövetési magatartások és változnak a csempészútvonalak.

A világhálón elkövetett bűncselekmények száma napról napra nő, a kábítószer, illetve az új pszichoaktív szerek kínálatával összefüggésben az egyik legnehezebben ellenőrizhető terület.

Az új típusú dizájner drogok Magyarországon 2010-ben jelentek meg jelentősebb mértékben, közülük a mefedron terjedt el leginkább. Az interneten árusított szereket általában nem emberi fogyasztásra alkalmas szerként hozzák forgalomba, azonban ezeknek a drokként való fogyasztáson kívül más felhasználása nem ismert.

A Bűnügyi Szakértői és Kutatóintézet adatai szerint a 2013-ban lefoglalt új pszichoaktív anyagok aránya az összesen lefoglalt kábítószer mennyiségéhez képest már több mint 50%.

Az új szerek szerhasználati mintázataira vonatkozó kutatások alapján elmondható, hogy azok elterjedésének okai elsősorban az alacsony ár és a könnyű hozzáférhetőség voltak, az újdonság hatása és a legalitás miatt feltételezett alacsonyabb kockázat mellett.

Az országosan felderített esetszámok alakulása szerint a kábítószerrel kapcsolatban elkövetett cselekmények 87,8%-a fogyasztói jellegű magatartás volt, és 10,9% a kereskedői bűncselekmények aránya. A bűncselekmények elkövetésének helyét vizsgálva, az országon belül tovább nőtt a közép-magyarországi (Budapest és Pest megye) dominancia: itt követték el a regisztrált bűncselekmények 32%-át. (Forrás: 4/2014. (II. 21.) ORFK utasítás a Rendőrség Drogellenes Stratégiájáról)

A BRFK X. kerületi Rendőrkapitányság illetékességi területén a rendőrség tudomására jutott kábítószerrel összefüggésben elkövetett bűncselekmények arányaiban az országos átlaghoz hasonlóan alakultak, bár valamivel magasabb volt a fogyasztói magatartással regisztrált elkövetések száma (mely elsődlegesen abból adódik, hogy a súlyosabban minősülő esetekben hatáskör hiánya miatt nem a kerületi kapitányság jár el).

A kábítószerrel összefüggésben regisztrált bűncselekmények száma az elmúlt pár évre visszamenően stagnáló tendenciát mutat. Kerületünkben az elterelés alkalmazására - a jogszabályi feltételek figyelembe vételével - minden esetben sor kerül.

A lefoglalt kábítószeresek összesítését követően elmondható, hogy a legelterjedtebb kábítószer jelenleg a marihuána, mely összhangban van az országos adatokkal. Egyéb kábítószer-fajták (amfetamin extasy, speed) csak csekély mennyiségben voltak jelen a lefoglalt szerek között, ezért feltételezhető, hogy a fogyasztók körében ezekre a kábítószer-fajtákra nem mutatkozik nagyobb igény. Megjelentek viszont kerületünkben, - és egyre nagyobb mennyiségben fordulnak elő - az új pszichoaktív anyagok, mellyel kapcsolatban a Btk. hatályos rendelkezései alapján 2014. január 01-től már a fogyasztói magatartást is büntetni rendeli.

Általánosságban elmondható, hogy drogfogyasztással kapcsolatban frekventált helyszínek számítanak azok a zenés-táncos szórakozóhelyek, ahol a fiatalok nagy számban fordulnak elő, és amelyek az elmúlt években indították működésüket a kerületünkben. Ilyenek a Liget Klub a Népligetben, illetőleg a Hungexpo területén időszakosan szervezett nagy disco rendezvények.

Ennek fényében viszont látható, hogy a regisztrált adatokban tapasztalt növekedés jó részben az új szórakozóhelyek megjelenésével magyarázható. Ugyanakkor elmondható, hogy kerületünkben a kábítószerrel történő visszaélésekkel kapcsolatban elkövetett bűncselekmények arányaiban igazolják Budapest egyre nagyobb dominanciáját.

Közbánya tekintetében megkerülhetetlen a BV intézetek említése, ahol a bűncselekmények vonatkozásában illetékességből fakadóan eljárás kötelezettségünk van

Jellemző, hogy kerületünkben a kábítószerrel összefüggésben indított eljárásaink egynegyede a BV intézetekből érkezik.

A kábítószerrel kapcsolatban elkövetett visszaélések tekintetében említést kell tennünk a közoktatási intézményekről, illetve annak környékéről is. Az elmúlt időszakban az oktatási intézményektől a kerületi Rendőrkapitányság egyre gyakrabban kap jelzést kábítószer fogyasztói, illetve terjesztői magatartással kapcsolatban is, mely elsősorban az oktatási intézményeknek a rendőrségbe vetett alapvető bizalmának erősödésével magyarázható.

7. 2. Szervezeti feltételek

A vonatkozó jogszabályok alapján a kerületi rendőrkapitányságok beosztottai járnak el minden, a „súlyosabban nem minősülő” minősítésű kábítószer-kereskedelem, illetve kábítószer birtoklása megalapozott gyanújának esetében.

A Rendőrség alapfeladatai közé tartozik továbbá a bűnmegelőzés, ami a bűnalkalmak csökkentése, valamint a bűnelkövetővé és sértetté/áldozattá válás megakadályozása érdekében alkalmazott intézkedéseket és a tájékoztatásra, felvilágosításra irányuló tevékenységet jelent.

A Rendőrség iskolai bűnmegelőzési programjainak célja, hogy a gyermek- és fiatalkorúakat megóvja a veszélyes élethelyzetektől, illetve felkészítse őket egy biztonságos életvitelre, a jogkövető magatartások választására.

-A kerületi kapitányság bűnmegelőzési tevékenysége során nagy figyelmet szentel a drogprevenációs feladatoknak, ennek érdekében aktívan részt vállal az Országos rendőrfőkapitányság által indított „Iskola rendőre” programban.

Folyamatosan működik több iskolában a „DADA”, illetve „ELLEN-SZER” program.

A 2013-as évtől kezdődően - kísérleti jelleggel -, két középiskolában a Giorgio Perlasca Vendéglátóipari Szakközépiskolában, valamint a Magyar Gyula Kertészeti Szakiskolában kerületünkben is megkezdte munkáját a helyi Rendőrkapitányság állományába tartozó bűnmegelőzési tanácsadó. Az ő feladatkörébe tartozik a kijelölt iskolákkal (tanárokkal, diákokkal, szülőkkel), védőnői szolgálattal, gyermekjóléti intézményekkel, szociális hálózattal való napi kapcsolattartás, melynek során a 2014-es év második felétől bűnmegelőzési, prevenációs célzatú előadások tartásával, tanácsadással segíti a rendőrség munkáját, mellyel tovább bővült a kapitányság drogprevenációs tevékenysége.

7. 3. Célok, alapelvek, tevékenységi terület

Határozott cél, hogy 2021-re a kereslet és a kínálat-csökkentés egyensúlyának biztosítása mellett a rendelkezésre álló eszközök széles körű alkalmazásával a lehető legteljesebb mértékben visszaszoruljon a kábítószer-fogyasztás mértéke Magyarországon.

Mindezek alapján a kínálatcsökkentés legfőbb stratégiai célja kerületi szinten bármely visszaélésre alkalmas kábítószerhez, valamint pszichoaktív anyaghoz való hozzáférés megakadályozása, illetve ezzel összefüggésben a bűnmegelőzési terület érvényesítése.

A Nemzeti Drogstratégia értelmében különösen fontos ez azokon a területeken, ahol a gyermekek, fiatalok fokozott veszélynek vannak kitéve: az iskolákban, a közművelődési intézményekben és a szórakozóhelyeken.

A nyomozó szervek részéről Rendőrség Drogellenes Stratégiájának hosszú távú 2021-ig kitűzött célkitűzéseikhez tartozik a terjesztői típusú magatartások miatt indított eljárások aránya az összes kábítószerrel való visszaéléssel kapcsolatos bűncselekményekhez viszonyítva országos viszonylatban elérje a 25%-ot, míg rövid távú célkitűzésként meghatározásra került, hogy ezen eljárások aránya 2016. év végéig országos viszonylatban haladja meg a 15%-os részarányt.

További célkitűzésként fogalmazható meg a különböző közösséget (család, köznevelési intézmény, munkahely, stb.) biztonságát szolgáló társadalmi, illetve intézmények közötti jelzőrendszer hatékonyságának növelése.

A kábítószer-kínálat visszaszorítása érdekében a zéró-tolerancia elvét alapul véve a kerületi Rendőrkapitányság célul tűzte ki a kábítószer-kereskedők és termelők ellen történő határozottabb fellépést, melynek alapján a büntetőjogi felelősség alól sem függőség, sem más indok nem mentesíthet.

A rendőrség tevékenysége a kábítószerrel kapcsolatos bűnözés visszaszorítását célozza, ami megfelel a társadalom elvárásainak is.

Mind a kábítószerrel előállításával, termesztésével, forgalmazásával, kínálásával kapcsolatosan fontos célkitűzés a rendőrség tudomására jutott információk összegyűjtése, elemzése és értékelése.

Ezen kívül helyi szinten is fontos célként fogalmazódik meg a kábítószer-fogyasztással összefüggésben elkövetett közlekedési balesetek számának csökkentése.

7.4. A BRFK X. Kerületi Rendőrkapitányság Drogellenes Stratégiájába foglalt stratégiai célok megvalósítása érdekében elvégzendő hosszú távú (2019-2020) feladatok a kínálatcsökkentés terén:

- Stratégiai cél, hogy a terjesztői típusú magatartások miatt a kerületi Rendőrkapitányság által indított eljárások aránya az összes kábítószerrel való visszaéléssel kapcsolatos bűncselekményekhez viszonyítva 2020-ra megközelítse az országos szinten elvárt 25%-ot.

A BRFK X. Kerületi Rendőrkapitányság Drogellenes Stratégiájába foglalt stratégiai célok megvalósítása érdekében elvégzendő középtávú (2016-2018) feladatok a kínálatcsökkentés terén:

- A hatékony elemző-értékelő tevékenység érdekében vállalja, hogy növeli a helyi, illetve a központi szervezetek közötti információcserét és annak hatékonyságát, amely mind az új típusú kábítószerrel, mind az új típusú elkövetési módok tekintetében nagy segítséget nyújthat.

- A sikeres és kellően elrettentő, megfelelő visszatartó erőt képviselő büntetőeljárások érdekében erősíti a kerületi Rendőrkapitányság, valamint felettes szervük: a X-XVII. Kerületi Ügyészség, valamint az illetékes Bíróság tájékoztatási metódusát az új elkövetési formák, magatartások tekintetében.

A BRFK X. Kerületi Rendőrkapitányság Drogellenes Stratégiájába foglalt stratégiai célok megvalósítása érdekében elvégzendő rövidtávú (2015-2016) feladatok a kínálatcsökkentés terén:

- Fontos rövidtávú cél, hogy a terjesztői típusú magatartások miatt a kerületi Rendőrkapitányság által indított eljárások aránya az összes kábítószerrel való visszaéléssel kapcsolatos bűncselekményekhez viszonyítva 2016 év végéig közelítse meg az országos viszonylatban elvárt 15%-os részarányt.

- A kábítószer-fogyasztással összefüggő közlekedési balesetek számának csökkentése érdekében intézkedést tesz a célzott közúti ellenőrzések fokozására, ezzel összefüggésben nagy figyelmet szentelnek a balesetet okozó gépkocsivezetők kábítószer-fogyasztásra irányuló szűrővizsgálatára.

- A kínálat visszaszorítása érdekében továbbra is folytatja a kerületben üzemelő szórakozóhelyek nyitvatartási időben történő fokozott, adott esetben demonstratív, megerősített erővel tartott ellenőrzését.

- Ennek érdekében fokozott együttműködést alakít ki és tart fenn a Kőbányán működő polgárőr szervezetekkel (Wolf polgárőrség, Alfa Polgárőrség) valamint a többi rendészeti feladatot is ellátó szervezetekkel.

- Folyamatos feladatként vállalja annak támogatását, hogy a Rendőrség tematikus iskolai bűnmegelőzési programjai (DADA, ELLEN-SZER), valamint a bűnmegelőzési tanácsadói hálózat minél több közoktatási intézményben jelen lehessenek kerületünkben.

- Vállalja a kerületi Rendőrkapitányság, valamint a nemzeti Drogstratégia programjában feltüntetett, helyi szintű szervezetek (Önkormányzat, Oktatási Intézmények, Szociális Intézmények, stb.) közötti hatékony kommunikáció és információcsere fejlesztését az együttműködés hatékonyságának növelése érdekében.

- Vállalja a drogprevencióban való minél szélesebbkörű tevékenységet, felvilágosító munkát, ismeretterjesztést, az intézményesített programokon kívül a civil szervezetekkel való együttműködését a szülők minél szélesebb körben való ellérést

8. Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF)

A KEF működését a Szervezeti és Működési Szabályzata részletesen szabályozza, a melléklete tartalmazza a tagszervezetek listáját.

A KEF tagok a nemzeti és helyi drogstratégia céljait és alapelveit az általuk képviselt szakterület szakmai szempontjaival összeegyeztetve, a lehető legnagyobb hatékonyságra törekedve érvényesítik szervezeteikben, intézményeikben.

A KEF szakmai és egyeztető jellegű munkacsoport, melyen belül, a szakmai tevékenységek alapján az alábbi 3 kisebb munkacsoport alakult meg:

1. Prevenációs munkacsoport
2. Kezelés munkacsoport
3. Kínálatcsökkentés munkacsoport

A tagok több munkacsoport tevékenységében is részt vehetnek, mivel szükséges a különböző szervezetek képviselete mindhárom területen.

A KEF munkáját 3 pillér határozza meg:

1. együttműködés
2. képzés
3. kutatás, adatgyűjtés

8.1. Együttműködés

A kábítószer - probléma sohasem elszigetelt jelenség. Összefügg egyéni, és közösségi, lelki és szociális problémákkal.

Ezért a megoldást is több szinten, együttműködések révén kell keresnünk és megoldanunk.

A Kábítószer Egyeztető Fórum alapvető feladatának tartjuk a különböző szervezetek és intézmények közötti megfelelő információáramlást, a hatékony együttműködés elősegítését, kialakítását, annak érdekében, hogy az egyén kapcsolatrendszerében (szülő - gyerek, kortárs - csoport, iskola, egyéb közösség, stb) is fejlesszék az együttműködést, munkájukat összehangolják

a hatékonyabb működés érdekében. Egymás erőforrásainak megismerése és kihasználása, a kábítószer egyeztető fórum fontossága és szükségessége megjelenik kerületünk dokumentumaiban is.

Fontos, hogy a drogfogyasztás visszaszorítására irányuló törekvések elsősorban helyi szinten kapjanak teret, kerületi szinten is megerősödjön az civil - szakmai hálózati együttműködés, ezen keresztül a segítő, támogató szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítva legyen.

A drogbetegek megjelenhetnek különböző egészségügyi és szociális intézményekben, ahol számukra az adekvát ellátás nem biztosítható, ezért fontos az intézményekkel a szoros és minél hatékonyabb munkakapcsolat kialakítása, a közös esetgondozás, illetve az esetek átvételével lehetőség biztosítása a megfelelő szolgáltatásokhoz való hozzáféréshez a drog - és alkoholproblémákkal küszködők számára.

Médiával való rendszeres kapcsolat, együttműködés fontos feladat a rendszeresen tájékoztatás érdekében, az aktuális hírekről és eseményekről.

8.2. Képzés

A KEF feladatai között megjelenik a kerületben működő, fiatalokkal foglalkozó szakemberek képzésének, szakmai tanácskozásának biztosítása, mely folyamatos igényként is megjelenik a KEF tagok körében. A folyamatos képzés és szakmai fórumok eredménye képpen magas színvonalú szakmai munkát várhatunk a szakemberektől.

8.3. Kutatás, adatgyűjtés

A helyzetértékeléshez és a hatékony ellátórendszer kialakításához elengedhetetlen a helyi a drogfogyasztási adatok és összefüggések, a problémák jellegzetességének megismerése.

Ennek érdekében szükséges a kutatás, adatgyűjtés, és értékelés.

Tervben van a KEF részéről a 2007-es reprezentatív kutatás és mérés megismétlése – amely a kerületi 12 -18 éves korosztály drogfogyasztási szokásait hivatott mérni anoiím módon, annak érdekében. A mérés célja, hogy képet kapjunk a jelenlegi helyzetről a fiatalok körében, valamint összehasonlító adatokat nyerjünk a 2007-ben végzett kutatás eredményeivel összevetve.

A KEF feladata a további adatgyűjtés és kutatás koordinálása, fontosságának hangsúlyozása.

MELLÉKLETEK:

1. Bűnmegelőzési, drogprevenációs program tervezet- költségvetése

2. Iskolai drogprevenációs pilot program költségvetése

BŰNMEGELŐZÉSI, DROGPREVENCIÓS PROGRAM TERVEZET, ÁRAJÁNLAT

1. Szakmai műhely tanárok részére

- iskolán kívül
- iskolánként ajánlott, minimum osztályfőnökök, a Tanárok 30-60 %
- Maximálisan 50 fő részvételével

Költsége: 800.000 Ft (5 műhelynap + tematikus segédanyag)

Módszerek:

- előadás
- demonstráció
- tematikus segédanyag
- konsulting

<i>Tematika</i>	<i>Időtartam</i>	<i>Forma</i>	<i>Szakember igény</i>
<p>A projekt bemutatása Általános ismeretek Drogprevenció Serdülőkor Drogfogyasztáshoz vezető tényezők</p> <ul style="list-style-type: none"> - Családtörténet - Gyerekkori depresszió - Hiperaktivitás - Diszruptív (bomlasztó) viselkedési zavar 	<p>1. <i>műhelynap</i> 6 óra</p>	<p>Nagy-csoportban</p>	<p>6 óra előadás</p>
<p>Drog ABC Designer drogok Drogkarrier</p>	<p>2. <i>műhelynap</i> 6. óra</p>	<p>Nagy-csoportban</p>	<p>6 óra előadás</p>
<p>Egészségfejlesztés az osztályfőnöki órákon Az élet örömei Veszélyes anyag a drog Kommunikáció A depresszió Az életem 10 év múlva Tantárgyi ajánlások Irodalom</p>	<p>3. <i>műhelynap</i> 6 óra</p>	<p>Kis-csoportokban körforgással</p>	<p>18 óra (3*6)</p>

Nyelvi órák Természetismeret, biológia Bármely tantervi órába illeszthető elemek - A CSOPORT - A csoportvezető - Ötletek csoportbeosztáshoz			
Szülő-tanár kapcsolat a drogprevencióban Kommunikáció Mit adjunk át a szülőknek? Mik lehetnek a veszély jelei? Szociometria	4. <i>műhel</i> <i>ynap</i> 6 óra	Két <i>csoport-</i> <i>ban</i>	12 óra (2*6)
Személyiségfejlesztő játékok Kommunikációs játékok Önismeretet fejlesztő játékok Társak megismerését fejlesztő játékok Kreativitást fejlesztő játékok Együttműködést fejlesztő játéko Értékválasztást és toleranciát fejlesztő játékok	5. <i>műhel</i> <i>ynap</i> 6 óra	Kis- <i>csoportok</i> <i>ban</i>	18 óra (3*6)

2. Iskolai drogprevenció:

Szakmai ajánlás megszerzése esetén tarthatjuk, (folyamatban)

A projekt részei egészségfejlesztési és személyiségfejlesztő órák diákok részére összesen 18 órában, tanári képzés 10 órában, és szülői fórum tartása. A program során a nevelőtestület hozzájut az iskola oktató-nevelő munkáját komplexen átfogó tanári segédlethez. A tanárok képzésével a program folyamatosan jelen van az iskolában, a projekt befejezésével is fenntartható, s az iskola légkörét, hatását pozitívan befolyásolja az egészséget veszélyeztető magatartási megnyilvánulások előfordulásának csökkentésével.

Költsége: Iskolánként: **236.000 Ft +186.500 Ft x osztály**
Pl. 4 osztály esetén 982.000 Ft

Módszerek

Egészségfejlesztési órákon alkalmazott módszerek:

- Előadás (frontális tanulás)
- Interaktív beszélgetés
- Csoportos munka (kooperatív tanulás)
- Drámajáték

- Teszt (előzetes és utólagos mérés)
- Irodalmi mű, médiatartalmak elemzése

Személyiségfejlesztő foglalkozásokon alkalmazott módszerek:

- Kommunikációs játékok
- Önismeretet fejlesztő játékok
- Közösségfejlesztés
- Kreativitást fejlesztő játékok
- Együttműködést fejlesztő játékok
- Értékválasztást és toleranciát fejlesztő játékok

Tanári felkészítése során alkalmazott módszerek:

- konsulting
- demonstráció
- előadás
- work-shop
- tematikus segédanyag

Szülői fórum során alkalmazott módszerek:

- Előadás
- Interaktív beszélgetés
- Szóróanyag

Részletezve:

Egészségfejlesztés órák	Évi 6 óra osztályfőnöki keretében	Diákok részére Osztályonként	6 óra/osztály
Személyiségfejlesztő játékok Kommunikációs játékok Önismeretet fejlesztő játékok Közösségfejlesztés Kreativitást fejlesztő játékok Együttműködést fejlesztő játékok Értékválasztást és toleranciát fejlesztő játékok	Évi 12 óra (6*2)	Diákok részére Osztályonként 12 óra	24 óra/ osztály
Tanári felkészítés	Évi 10 óra	Tanárok részére, teljes + bontott csoportokban	26 óra
Szülői fórum	Egy alkalom Előadás és konzultáció	Szülők	12 óra